

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ



Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις συμμετοχές και
χρεόγραφα

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ Π. ΜΑΡΙΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΚΟΥΝΕΛΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2 0 0 9

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις συμμετοχές και χρεόγραφα

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ Π. ΜΑΡΙΑ (Α.Μ. 12383)

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΚΟΥΝΕΛΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2 0 0 9

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	Σελ.6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	Σελ.7
1 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΣΧΕΣΗ ΜΗΤΡΙΚΗΣ-ΘΥΓΑΤΡΙΚΗΣ	
1.1.Ενοποίηση επιχειρήσεων.....	Σελ.8-12
1.1.1. Διαδικασία ενοποίησης-Ποιες επιχειρήσεις ενοποιούνται.....	Σελ.12-13
1.1.2. Ποιες επιχειρήσεις ενοποιούνται	Σελ.13
1.1.3. Εξαιρούμενες επιχειρήσεις από την ενοποίηση	Σελ.13
1.1.4. Επιχειρήσεις απαλλασσόμενες από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.....	Σελ.14
1.1.5. Απαλλασσόμενες από την ενοποίηση επιχειρήσεις λόγω μεγέθους του ομίλου.....	Σελ.14-16
1.1.6. Υποχρεώσεις ενοποίησης επιχειρήσεων που τελούν υπό κοινή διεύθυνση(οριζόντιος όμιλος).....	Σελ.16
1.2. Σχέση μητρικής- θυγατρικής	Σελ.17-20
1.2.1. Όταν μια επιχείρηση (μητρική) έχει την πλειοψηφία κεφαλαίου μιας άλλης (θυγατρικής) ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής).....	Σελ.18
1.2.2. Όταν μια επιχείρηση(μητρική) έχει την πλειοψηφία κεφαλαίου μιας άλλης(θυγατρικής) ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) και η πλειοψηφία	

αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των τίτλων και δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής επιχείρησης	Σελ. 18-19
1.2.3. Όταν μια επιχείρηση ελέγχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) επιχείρησης, ύστερα από συμφωνία με άλλους μετόχους ή εταίρους της επιχείρησης αυτής(της θυγατρικής).....	Σελ.19
1.2.4. Όταν συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης και έχει το δικαίωμα είτε άμεσα είτε μέσω τρίτων να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης της θυγατρικής επιχείρησης	Σελ.19
1.2.5. Όταν μια επιχείρηση ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση(θυγατρική).....	Σελ.19-20
1.2.6. Ποιες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται συνδεδεμένες.....	Σελ.20
1.2.7. Επιχειρήσεις με ενιαία διεύθυνση ή κοινά όργανα διοίκησης	Σελ.20

2° ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2.1. Αρχές και κανόνες ενοποίησης	Σελ.21
2.2. Δομή του ενοποιημένου ισολογισμού και του ενοποιημένου λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσεως». Ειδικές διατάξεις για ορισμένα στοιχεία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.....	Σελ.22
2.3. Αρχή της ολικής ενοποίησης.....	Σελ.22
2.4. Τρόπος προσδιορισμού των διαφορών ενοποίησης και εμφάνιση των διαφορών αυτών καθώς και των δικαιωμάτων μειοψηφίας.....	Σελ.22-25
2.5. Αρχές καταρτίσεως των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.....	Σελ.25-29

3° ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

3.1. Περί των συμμετοχών γενικά.....	Σελ.30-33
3.1.1. Συμμετοχές που καταχωρούνται στο πάγιο ενεργητικό.....	Σελ.30-31
3.1.2. Διάκριση των συμμετοχών.....	Σελ.32-33
3.2. Αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων.....	Σελ.33-42
3.2.1. Έννοια χρεογράφων.....	Σελ.33-34
3.2.2. Η λογιστική των συμμετοχών και των χρεογράφων	Σελ.34-36
3.2.3. Η νέα διάταξη του εμπορικού νόμου για την αποτίμηση των συμμετοχών και των χρεογράφων.....	Σελ.36-39
3.2.4. Κατηγορίες στις οποίες διαχωρίζονται οι συμμετοχές και τα χρεόγραφα για την αποτίμησής τους.....	Σελ.39-41
3.2.5. Αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων κατά το φορολογικό νόμο.....	Σελ.41-42

4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΕΓΕΚ (Ανώνυμη Εταιρία Γενικών Κατασκευών και Ναυτιλιακών, Τουριστικών, Γεωργικών και Δασικών Επιχειρήσεων), ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΥ.

4.1. Γενικές πληροφορίες και σκοπός.....	Σελ.43-44
4.2. Συνδεδεμένες και μη συνδεδεμένες εταιρίες.....	Σελ.44-45
4.2.1. Εταιρίες που ενοποιήθηκαν την 31/12/2006.....	Σελ.44
4.2.1.1. Εταιρίες που ενοποιήθηκαν άμεσα.....	Σελ.45
4.2.1.2. Εταιρίες που ενοποιήθηκαν έμμεσα.....	Σελ.45
4.2.2 Εταιρίες στις οποίες συμμετέχει η ΑΕΓΕΚ αλλά δεν τις ενοποιεί.....	Σελ.45-47
4.2.3. Εταιρίες που συμμετέχουν στην ΑΕΓΕΚ.....	Σελ.47
4.3. Οικονομικές καταστάσεις.....	Σελ.47-58
4.3.1. Στοιχεία Ισολογισμού (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα).....	Σελ.47-55

4.3.1.1. Ενσώματες ακινητοποιήσεις.....	Σελ.48-50
4.3.1.2. Μη κυκλοφορούντα στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.....	Σελ.50-51
4.3.1.3. Διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού.....	Σελ.51-52
4.3.1.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	Σελ.52-53
4.3.1.5. Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων.....	Σελ.53-54
4.3.1.6. Αποθέματα.....	Σελ.54
4.3.1.7. Προβλέψεις.....	Σελ.54-55
4.3.2. Στοιχεία κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα).....	Σελ.55-56
4.3.3. Στοιχεία κατάστασης μεταβολών Καθαρής Θέσης Χρήσης (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα).....	Σελ.56
4.3.4. Κατάσταση ταμειακών ροών (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα).....	Σελ.57
4.3.5. Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων.....	Σελ.58
4.4. Ενοποίηση.....	Σελ.58-61
4.5. Δομή του Ομίλου.....	Σελ.61-62
5° ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
Συμπεράσματα και προτάσεις.....	Σελ.63-65
Παράρτημα.....	Σελ.66-67
Συντμήσεις.....	Σελ.68-69
Βιβλιογραφία.....	Σελ.70
Ευχαριστίες.....	Σελ.71

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία δημιουργήθηκε με σκοπό να διδάξει τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να φέρουμε εις πέρας ένα επιστημονικό δοκίμιο. Το κείμενο που θα ακολουθήσει είναι αποτέλεσμα της ανάλυσης του θέματος που μου ανατέθηκε από τον κ. Κουνέλη Περικλή καθηγητή του ΤΕΙ Μεσολογγίου, το οποίο βασίζεται στη μελέτη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, τις συμμετοχές και τα χρεόγραφα σε εταιρίες και ομίλους.

Νικολοπούλου Μαρία

Μεσολόγγι Ιανουάριος 2009

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία που ακολουθεί είναι μία ανάλυση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων καθώς και οι συμμετοχές και τα χρεόγραφα των ομίλων. Η εργασία αυτή αποτελείται από 4 κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται η ενοποίηση των επιχειρήσεων, η διαδικασία ενοποίησης, ποιες επιχειρήσεις ενοποιούνται καθώς και ποιές εξαιρούνται από την διαδικασία αυτή. Υποχρεώσεις ενοποιημένων επιχειρήσεων που τελούν υπό κοινή διεύθυνση και σχέση μητρικής-θυγατρικής. Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, όπου αναλύεται στις αρχές και κανόνες ενοποίησης, στην δομή των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων καθώς και στις αρχές κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Στο τρίτο κεφάλαιο αναφέρονται οι συμμετοχές και τα χρεόγραφα, περί των συμμετοχών γενικά και για την αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων. Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο αναλύονται γενικές πληροφορίες και ο σκοπός της εταιρίας αλλά και του ομίλου επιχειρήσεων ΑΕΓΕΚ, συνδεδεμένες και μη συνδεδεμένες εταιρίες, εταιρίες που ενοποιήθηκαν, συμμετοχές της ΑΕΓΕΚ αλλά και εταιρίες που συμμετέχουν στην ΑΕΓΕΚ, οι οικονομικές καταστάσεις και η ενοποίηση της καθώς και η δομή του ομίλου.

Νικολοπούλου Μαρία

Μεσολόγγι, Ιανουάριος 2009

1ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΝΟΠΙΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΣΧΕΣΗ ΜΗΤΡΙΚΗΣ-ΘΥΓΑΤΡΙΚΗΣ

1. Ενοποίηση επιχειρήσεων

Με τον όρο «Ενοποίηση επιχειρήσεων» εννοούμε τη συμπίεση δύο ή περισσότερων ξεχωριστών επιχειρήσεων σε ένα οικονομικό συγκρότημα. Η συσπείρωση αυτή επιτυγχάνεται μετά από συνένωση μιας επιχείρησης με μία άλλη ή μετά από την απόκτηση του ελέγχου πάνω στην καθαρή περιουσία και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες μιας άλλης επιχείρησης.

Με το Δ.Λ.Π. 22 προδιαγράφεται η λογιστική που πρέπει ν' ακολουθείται όταν ενοποιούνται οι επιχειρήσεις. Προδιαγράφεται κυρίως η λογιστική που πρέπει ν' ακολουθείται κατά την **απόκτηση με αγορά** μιας επιχείρησης από μία άλλη, καθώς επίσης και η περίπτωση μιας **συνένωσης δικαιωμάτων** που συμβαίνει όταν δεν είναι

δυνατόν να προσδιοριστεί ο αγοραστής. Δηλαδή, το Δ.Λ.Π. 22 αναγνωρίζει και αποδέχεται μόνο δύο τρόπους ενοποίησης επιχειρήσεων που είναι:

α) Οι εξαγορές επιχειρήσεων:

Μία ενοποίηση επιχειρήσεων μπορεί να δομηθεί με πολλούς τρόπους, ανάλογα με τα φορολογικά κίνητρα που ισχύουν εκείνο τον καιρό. Κυρίως όμως η ενοποίηση στις επιχειρήσεις μπορεί να γίνει με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

1. Με την αγορά από μια επιχείρηση των μετοχών ή μεριδίων μιας άλλης επιχείρησης.
2. Με την αγορά της καθαρής περιουσίας μιας επιχείρησης που είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί με έκδοση μετοχών ή μεριδίων.

3. Με τη μεταβίβαση μετρητών, ταμειακών ισοδυνάμων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων.

Η συναλλαγή μπορεί να γίνει: **α)** μεταξύ των μετοχών ή εταιριών από τις ενοποιημένες επιχειρήσεις ή **β)** μεταξύ της μιας επιχείρησης και των μετοχών ή εταιριών από την άλλη επιχείρηση.

Πολλές φορές τίθεται και ως προϋπόθεση για την ενοποίηση επιχειρήσεων να ιδρυθεί πρώτα μια νέα επιχείρηση η οποία να αναλαμβάνει και να ελέγχει τις ενοποιημένες επιχειρήσεις, να μεταβιβάζει την καθαρή περιουσία από μία ή περισσότερες ενοποιημένες επιχειρήσεις σε άλλη επιχείρηση ή να διαλύει τη μία ή και περισσότερες από τις ενοποιημένες επιχειρήσεις.

Μία ενοποίηση επιχειρήσεων μπορεί να καταλήξει στη δημιουργία **μητρικής-θυγατρικής επιχείρησης**, στην οποία αγοραστής είναι η μητρική και αγοραζόμενος η θυγατρική. Στις περιπτώσεις αυτές, η μητρική επιχείρηση συμπληρώνει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και περιλαμβάνει τα δικαιώματά της στην αγοραζόμενη στις δικές της ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις σαν να είναι μία επένδυση σε θυγατρική επιχείρηση.

Μητρική επιχείρηση είναι η επιχείρηση έχει μία ή περισσότερες θυγατρικές επιχειρήσεις. Ακόμα μία επιχείρηση είναι μητρική αν καλύπτει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

A. Έχει στην κυριότητά της το 50% συν μία μετοχή τουλάχιστον των μετοχών ή μεριδίων συμμετοχής στο κεφάλαιο μίας άλλης επιχείρησης.

B. Ελέγχει την πλειοψηφία των συνελεύσεων των μετόχων ή εταίρων μιας άλλης επιχείρησης, έστω και αν η συμμετοχή στο κεφάλαιο της άλλης επιχείρησης είναι μικρότερη από το 50% συν μία μετοχή του κεφαλαίου αυτού.

Γ. Έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των οργάνων διοίκησης μιας άλλης επιχείρησης, έστω και αν η συμμετοχή στο κεφάλαιο της άλλης επιχείρησης είναι μικρότερη από το 50% συν μία μετοχή του κεφαλαίου αυτού.

Δ. Ασκεί αποδεδειγμένα κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία μιας άλλης επιχείρησης, έστω και αν η συμμετοχή στο κεφάλαιο της άλλης επιχείρησης είναι μικρότερη από το 50% συν μία μετοχή του κεφαλαίου αυτού.

Θυγατρική είναι η επιχείρηση που ελέγχεται άμεσα με έναν τουλάχιστον από τους παραπάνω τρόπους, από μία ή περισσότερες μητρικές. Όταν η θυγατρική έχει και δικής της θυγατρική ή θυγατρικές, αυτές θεωρούνται θυγατρικές της επικεφαλής μητρικής (υποθυγατρικές ή έμμεσες θυγατρικές).

Όμιλος επιχειρήσεων είναι η επικεφαλής μητρική και όλες οι άμεσες και έμμεσες θυγατρικές της (κάθετος όμιλος). Επίσης, οι επιχειρήσεις που δεν συνδέονται μεταξύ τους με σχέση μητρικής-θυγατρικής, έχουν τεθεί κάτω από ενιαία διεύθυνση ή τα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανά τους αποτελούνται κατά πλειοψηφία από τα ίδια πρόσωπα (οριζόντιος όμιλος).

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι οι επιχειρήσεις που, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή και το δίκαιο από το οποίο διέπονται, είναι άμεσες ή έμμεσες θυγατρικές της ίδιας (επικεφαλής)μητρικής ή διοικούνται κατά πλειοψηφία από τα ίδια πρόσωπα.

Δικαιώματα μειοψηφίας είναι το μέρος της καθαρής περιουσίας και των καθαρών κερδών των θυγατρικών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, το οποίο αναλογεί στους εκτός ομίλου μετόχους ή εταίρους των επιχειρήσεων αυτών.

β) Συνένωση δικαιωμάτων:

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που δεν μπορεί να προσδιοριστεί η αγοράστρια επιχείρηση, λέμε ότι έχουμε "συνένωση δικαιωμάτων". Στις περιπτώσεις αυτές, δεν μπορεί να διαχωριστεί ο αγοραστής από τον αγοραζόμενο και αυτό έχει ως

αποτέλεσμα οι μέτοχοι ή οι εταίροι των ενοποιημένων επιχειρήσεων να κατανέμουν αμοιβαία τους κινδύνους και τα οφέλη από το συγκρότημα αυτό. Οπότε , οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σαν να είχαν ενοποιηθεί οι επιχειρήσεις αυτές από την πρώτη τους χρήση.

Γνωστοποιήσεις για τις ενοποιήσεις των επιχειρήσεων:

1.Γνωστοποιούνται για τις ενοποιήσεις των επιχειρήσεων:

- α)Οι επωνυμίες και οι επιγραφές από τις ενοποιημένες επιχειρήσεις.
- β)Η λογιστική μέθοδος που παρακολουθεί την ενοποίηση.
- γ)Η ημερομηνία έναρξης της ενοποίησης(για τους λογιστικούς σκοπούς).
- δ)Οι τυχόν εργασίες που προέρχονται από την ενοποίηση των επιχειρήσεων και τις οποίες η επιχείρηση αποφάσισε να τις εγκαταλείψει.

2.Όταν αγοράζεται κάποια επιχείρηση, τότε γνωστοποιούνται:

- α)Το ποσοστό από τις μετοχές με δικαίωμα ψήφου που αποκτήθηκαν.
- β)Το κόστος αγοράς και μία περιγραφή του τμήματος.
- γ)Η φύση και το ποσό των προβλέψεων για αναδόμηση, οι δαπάνες για κλείσιμο των εργοστασίων που προκύπτουν από την αγορά και οι οποίες καταχωρούνται με την ημερομηνία της αγοράς.

3.Γνωστοποιούνται επίσης:

- α)Ο λογιστικός χειρισμός για τη θετική ή την αρνητική υπεραξία.
- β)Αιτιολόγηση της ωφέλιμης ζωής ή της περιόδου αποσβέσεων, όταν αυτή υπερβαίνει τα **5 έτη**
- γ)Αναφέρεται η μέθοδος που χρησιμοποιείται για να αποσβεστεί η θετική ή η αρνητική υπεραξία και αν η μέθοδος αυτή δεν είναι η άμεση, τότε αναφέρεται και ο λόγος για τον οποίο προτιμήθηκε η μέθοδος αυτή.

δ) Η λογιστική συμφωνία της θετικής και της αρνητικής υπεραξίας στην αρχή και στο τέλος της χρήσης (σωρευμένες αποσβέσεις, αποσβέσεις χρήσης κλπ.

4. Σε περίπτωση ενοποίησης με συνένωση δικαιωμάτων, γνωστοποιούνται:

α) Το πλήθος των μετοχών που εκδόθηκαν (περιγραφή, μετοχές με δικαίωμα ψήφου της κάθε επιχείρησης που αντλήθηκαν κλπ.)

β) Το ενεργητικό και το παθητικό εισφέρθηκαν από κάθε επιχείρηση.

γ) Τα έσοδα πωλήσεων, άλλα έσοδα εκμετάλλευσης, έκτακτα κονδύλια και το καθαρό κέρδος ή η ζημία της κάθε επιχείρησης, πριν από την ημερομηνία της συνένωσης (που περιλαμβάνονται στο κέρδος ή στη ζημία της κάθε επιχείρησης χωριστά.)

1.1.1. Διαδικασία ενοποίησης-Ποιες επιχειρήσεις ενοποιούνται

Όταν καταρτίζονται ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τότε οι οικονομικές καταστάσεις από τη μητρική και από τις θυγατρικές συνενώνονται, συναθροίζονται τα όμοια κονδύλια από το ενεργητικό, από τις υποχρεώσεις, από τα ίδια κεφάλαια, από τα έσοδα και τα έξοδα.

Για να παρουσιάζουν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την οικονομική πληροφόρηση για τον όμιλο, σαν μία ενιαία επιχείρηση, χρειάζεται να γίνουν τα εξής:

α) Η λογιστική αξία που έχουν οι επενδύσεις της μητρικής σε κάθε θυγατρική και η αναλογία της μητρικής στα ίδια κεφάλαια της κάθε της θυγατρικής απαλείφονται.

β) Αφαιρούνται τα δικαιώματα που έχει η μειοψηφία στο καθαρό εισόδημα των ενοποιημένων θυγατρικών, έτσι ώστε να απομείνει το καθαρό εισόδημα που αφορά τους μετόχους ή τους εταίρους της μητρικής.

γ)Στον ενοποιημένο ισολογισμό, τα δικαιώματα, που έχει η μειοψηφία στην καθαρή περιουσία των ενοποιημένων θυγατρικών, παρουσιάζονται ξεχωριστά από τις υποχρεώσεις και τα ίδια κεφάλαια των μετοχών της μητρικής.

δ)Οι συναλλαγές (πωλήσεις, έξοδα, μερίσματα, αποθέματα, πάγια κλπ.)μεταξύ μητρικής και θυγατρικής ή μεταξύ θυγατρικών απαλείφονται.

1.1.2. Ποιες επιχειρήσεις ενοποιούνται:

Η μητρική επιχείρηση και όλες οι άμεσες ή έμμεσες θυγατρικές της αποτελούν επιχειρήσεις υποκείμενες σε ενοποίηση όταν η μητρική επιχείρηση είτε μια ή περισσότερες θυγατρικές της επιχειρήσεις έχουν την μορφή:

- Ανώνυμης εταιρίας
- Ε.Π.Ε.
- Ετερόρρυθμη κατά μετοχές
- Ομόρρυθμης εταιρίας ή ετερόρρυθμης εταιρίας στις οποίες όλοι οι απεριόριστα ευθυνόμενοι εταίροι είναι ΑΕ, ΕΠΕ, ΕΕ κατά μετοχές ή εταιρίες που δεν διέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους της ΕΟΚ, αλλά έχουν νομικό τύπο ανάλογο με των εταιριών που προαναφέρθηκαν.
- ΟΕ ή ΕΕ των οποίων όλοι οι απεριόριστα ευθυνόμενοι είναι ΟΕ ή ΕΕ των οποίων οι απεριόριστα ευθυνόμενοι εταίροι είναι ΑΕ, ΕΠΕ ή ΕΕ κατά μετοχές.

1.1.3. Εξαιρούμενες επιχειρήσεις από την ενοποίηση:

- Θυγατρικές ή υποθυγατρικές με επουσιώδεις για την ενοποίηση ενδιαφέρον.
- Θυγατρικές ή υποθυγατρικές με πολύ διαφορετικές δραστηριότητες από τις υπόλοιπες ενοποιούμενες επιχειρήσεις.
- Μητρική που δεν ασκεί οποιαδήποτε εμπορική ή βιομηχανική

δραστηριότητα.

1.1.4. Επιχειρήσεις απαλλασσόμενες από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων:

- Μητρικές ανώνυμες εταιρίες αμοιβαίων κεφαλαίων και επενδύσεων χαρτοφυλακίου με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

Όταν η μητρική δεν έχει ανάμειξη στη διοίκηση της θυγατρικής.

Ό.ν η μητρική δεν διόρισε μέλη στη διοίκηση της θυγατρικής.

iii. Όταν η μητρική έχει χορηγήσει μόνο δάνεια στη θυγατρική.

iv. Η απαλλαγή μη κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων παρέχεται από τον υπουργό εμπορίου.

Οι μητρικές ανώνυμες εταιρίες αμοιβαίων κεφαλαίων και επενδύσεων χαρτοφυλακίου όταν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν δημοσιεύουν στο ετήσιο προσάρτημα τις πληροφορίες του άρθ. 43^α παρ. 1β του Ν. 2190/1920

1.1.5. Απαλλασσόμενες από την ενοποίηση επιχειρήσεις λόγω μεγέθους του ομίλου:

- Όρια ομίλου για τη σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων:
 - i.** Σύνολο ισολογισμού 3.700.000€.
 - ii.** Καθαρός κύκλος εργασιών 7.400.000€.
 - iii.** Μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης, 250 άτομα.
- Όταν δεν γίνεται απάλειψη των ενδοεταιρικών συναλλαγών τα άνω όρια παραπάνω όρια προσαυξάνονται κατά 20%.
- Τα άνω όρια δεν ισχύουν όταν μια από τις ενοποιούμενες επιχειρήσεις έχει

μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

- Όμιλος επιχειρήσεων ο οποίος στο παρελθόν κατάρτιζε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Όμιλοι επιχειρήσεων για τους οποίους δεν ισχύουν τα όρια:
 - i. Οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρίες, οι οποίες, είτε ως μητρικές είτε ως θυγατρικές υποχρεούνται σε σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
 - ii. Οι τραπεζικές επιχειρήσεις και τα άλλα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία εξαιρούνται από τις διατάξεις που αναφέρονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
 - iii. Οι ΑΕ Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων, μετά από άδεια απαλλαγής από τον Υπουργό Εμπορίου.
- **Μητρικές ελληνικές επιχειρήσεις, θυγατρικές αλλοδαπών επιχειρήσεων, απαλλάσσονται υπό προϋποθέσεις από την σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων**
 - Όταν η αλλοδαπή μητρική συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με βάση το δίκαιο κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 - Προϋποθέσεις απαλλαγής της ελληνικής μητρικής:
 - i. Όταν η αλλοδαπή κατέχει το 100% των μετοχών της.
 - ii. Όταν η αλλοδαπή κατέχει το 90% των μετοχών και για τη μη σύνταξη συμφωνήσουν οι υπόλοιποι μέτοχοι.
 - Προϋποθέσεις που παρέχεται η άνω απαλλαγή:
 - i. Η αλλοδαπή μητρική με έδρα χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

- ii. Αυτές οι οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται από αλλοδαπό Ορκωτό Ελεγκτή.
- iii. Αυτές οι οικονομικές καταστάσεις και η έκθεση ελέγχου μεταφρασμένα δημοσιεύονται στην Ελλάδα.
- iv. Στο ετήσιο προσάρτημα της Ελληνικής επιχειρήσεως δημοσιεύονται ορισμένες πληροφορίες για τα στοιχεία του ενοποιημένου ομίλου.
- Όταν η Ελληνική επιχείρηση έχει μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο υποχρεούται να συντάξει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Ελάχιστο ποσοστό μετοχών ή εταίρων της ελληνικής μητρικής που μπορεί να απαιτήσει την ενοποίηση του υποομίλου
- Η αλλοδαπή μητρική δεν διέπεται από το δίκαιο κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά καταρτίζει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τις ίδιες αρχές που εφαρμόζουν οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.1.6. Υποχρεώσεις ενοποίησης επιχειρήσεων που τελούν υπό κοινή διεύθυνση(οριζόντιος όμιλος).

- Ο οριζόντιος όμιλος αποτελείται:
 - α) Από επιχειρήσεις με ενιαία διεύθυνση.
 - β) Από επιχειρήσεις με διοίκηση που κατά πλειοψηφία αποτελείται από τα ίδια πρόσωπα.
- Η ενοποίηση οριζόντιου ομίλου περιλαμβάνει επιχειρήσεις που έχουν την μορφή: ΑΕ, ΕΠΕ, ΕΕ κατά μετοχές, ΟΕ και ΕΕ με απεριόριστα ευθυνόμενους εταίρους ΑΕ, ΕΠΕ και ΕΕ κατά μετοχές.

1.2. Σχέση μητρικής- θυγατρικής

Η σχέση αυτή καθορίζεται κυρίως από το ποσοστό που η μητρική επιχείρηση συμμετέχει στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου της θυγατρικής. Για να προσδιορίσουμε αυτά τα ποσοστά πρέπει από τις μετοχές ή τα μερίδια της θυγατρικής, που κατέχει η μητρική, να αφαιρέσουμε, κατά ρητή διάταξη του Ν. 2190/1920, εκείνα που απορρέουν:

- Από τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχονται για λογαριασμό άλλου προσώπου, εκτός της μητρικής ή θυγατρικής επιχειρήσεως.
- Τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχει η μητρική για εγγύηση ή για ασφάλεια δανείων.

Επίσης, για να προσδιορίσουμε το σύνολο του Κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων της θυγατρικής επιχειρήσεως, πρέπει να αφαιρέσουμε τις μετοχές ή τα μερίδια που κατέχονται, είτε από την ίδια την θυγατρική επιχείρηση, είτε από τις θυγατρικές της επιχειρήσεις, είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του, για τις ανωτέρω επιχειρήσεις.

Επομένως, στην περίπτωση που θέλουμε να διαπιστώσουμε τι ποσοστό μετοχών ή μεριδίων μιας επιχείρησης κατέχει μια άλλη και αν το ποσοστό αυτό καθιστά τις επιχειρήσεις αυτές συνδεδεμένες μεταξύ τους, πρέπει σύμφωνα με τα ανωτέρω να εφαρμόσουμε τους εξής μαθηματικούς τρόπους:

α) Αριθμός μετοχών ή εταιρικών μεριδίων της θυγατρικής που κατέχει η μητρική μείον τον αριθμό των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων της θυγατρικής που κατέχει η μητρική για λογαριασμό άλλου προσώπου μείον τον αριθμό των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων της θυγατρικής που κατέχει η μητρική για εγγύηση ή για ασφάλεια δανείων. (Σύνολο 1).

β) Αριθμός μετοχών ή εταιρικών μεριδίων που διαιρείται το κεφάλαιο της θυγατρικής επιχείρησης μείον τον αριθμό των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων της θυγατρικής που κατέχονται από αυτήν ή από τις θυγατρικές. (Σύνολο 2).

γ) Προσδιορισμός ποσοστού μετοχών ή εταιρικών μεριδίων της θυγατρικής που κατέχει η μητρική: (Σύνολο 1: Σύνολο 2).

1.2.1. Όταν μια επιχείρηση (μητρική) έχει την πλειοψηφία κεφαλαίου μιας άλλης (θυγατρικής) ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής).

Για να θεωρούνται συνδεδεμένες αυτές οι επιχειρήσεις πρέπει η μητρική να συμμετέχει στο κεφάλαιο της θυγατρικής με ποσοστό μεγαλύτερο του 50%. Στην πρώτη περίπτωση η μητρική θα πρέπει να έχει, εκτός από την πλειοψηφία του κεφαλαίου και την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής, γιατί διαφορετικά δεν μπορεί να εκλέξει διοίκηση στη θυγατρική.

1.2.2. Όταν μια επιχείρηση(μητρική) έχει την πλειοψηφία κεφαλαίου μιας άλλης(θυγατρικής) ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) και η πλειοψηφία αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των τίτλων και δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής επιχείρησης.

Στον Ν. 2190/1920 αναφέρεται ότι για τον προσδιορισμό των ποσοστών συμμετοχής ή των δικαιωμάτων ψήφου που έχει η μητρική επιχείρηση πρέπει να προστίθενται και τα ποσοστά κάθε άλλης επιχείρησης που είναι θυγατρική της ή θυγατρική θυγατρικής της.

Παράδειγμα:

Η μητρική Α έχει ως θυγατρική την Γ όπου συμμετέχει στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφων με ποσοστό 60%, η Γ έχει ως θυγατρική την Δ όπου συμμετέχει στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφων με ποσοστό 70%. Επίσης η Α έχει ως θυγατρική την Β όπου συμμετέχει (Α:30%, Γ:15%, Δ:10%) με ποσοστό 55%.

1.2.3. Όταν μια επιχείρηση ελέγχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) επιχείρησης, ύστερα από συμφωνία με άλλους μετόχους ή εταίρους της επιχείρησης αυτής(της θυγατρικής).

1.2.4. Όταν συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης και έχει το δικαίωμα είτε άμεσα είτε μέσω τρίτων να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης της θυγατρικής επιχείρησης.

Εκτός από τον διορισμό ή την παύση της διοικήσεως της θυγατρικής Β από την μητρική Α με βάση τα ποσοστά που συμμετέχει μπορεί μια επιχείρηση να διορίζει ή να παύει τη διοίκηση μιας άλλης, επειδή οι μετοχές της τελευταίας έχουν μεγάλη διασπορά με αποτέλεσμα η πρώτη να μπορεί αμέσως να διορίσει ή να παύσει τη διοίκησή της πχ. η Α κατέχει το 40% των μετοχών της Β, αλλά λόγω μεγάλης διασποράς των μετοχών της μπορεί η Α να ελέγχει τη διοίκηση.

1.2.5. Όταν μια επιχείρηση ασκεί δεσπόμενη επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση(θυγατρική)

Δεσπόμενη επιρροή υπάρχει:

α) Όταν η μητρική διαθέτει άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον το 20% του κεφαλαίου ή

των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής.

β) Ασκεί (η μητρική) κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία της θυγατρικής.

Όπως αναφέρει το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Νο 3, μια μητρική (ή επενδύουσα) επιχείρηση μπορεί να ασκεί κυριαρχική (ή σημαντική) επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση(θυγατρική) με ποικίλους τρόπους οι σπουδαιότεροι των οποίων είναι:

- Η εκπροσώπηση της μητρικής στο διοικητικό συμβούλιο της θυγατρικής.
- Η συμμετοχή της μητρικής στη διαδικασία καθορισμού της πολιτικής της θυγατρικής επιχείρησης με ουσιώδεις μεταξύ τους συναλλαγές, ανταλλαγής διοικητικού προσωπικού ή με εξάρτηση από τεχνικές πληροφορίες που παρέχει η μητρική στη θυγατρική.

1.2.6. Ποιες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται συνδεδεμένες.

Εκτός από τις επιχειρήσεις που μεταξύ τους υπάρχει σχέση μητρικής-θυγατρικής και οι οποίες όπως αναφέρουμε περιλαμβάνονται στην έννοια των συνδεδεμένων επιχειρήσεων και οι θυγατρικές αυτών θεωρούνται ως συνδεδεμένες καθώς επίσης και οι θυγατρικές τους.

1.2.7. Επιχειρήσεις με ενιαία διεύθυνση ή κοινά όργανα διοίκησης.

Σύμφωνα με το Ν.2190/1920, συνδεδεμένες ή εξαρτημένες είναι οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις οι αναφερόμενες στις προηγούμενες παραγράφους και κάθε άλλη επιχείρηση που συνδέεται με αυτές όπως:

α) Έχουν τεθεί υπό ενιαία διεύθυνση κατόπιν συμβάσεως που έχει συναφθεί μεταξύ των επιχειρήσεων ή σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού τους.

β) Τα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα των ανωτέρω επιχειρήσεων αποτελούνται κατά πλειοψηφία από τα ίδια πρόσωπα.

2° ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

2.1. Αρχές και κανόνες ενοποίησης

Άρθρο 100

1. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ενοποιημένο ισολογισμό, τα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσης, καθώς και το προσάρτημα. Τα έγγραφα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο.
2. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις πρέπει να καταρτίζονται με σαφήνεια και να ανταποκρίνονται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος νόμου.
3. Πρέπει να εμφανίζουν την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης, καθώς και των αποτελεσμάτων χρήσης του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.
4. Όταν η εφαρμογή του παρόντος νόμου δεν αρκεί για τη διαμόρφωση της πραγματικής εικόνας, πρέπει να παρέχονται πρόσθετες πληροφορίες.
5. Αν σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η εφαρμογή οποιασδήποτε από τις διατάξεις των άρθρων 101 έως 107 έρχεται σε αντίθεση με τα οριζόμενα από τη παράγραφο 3, η διάταξη αυτή παρακάμπτεται προκειμένου να εμφανιστεί η κατά την έννοια της παραγράφου 3 πραγματική εικόνα. Κάθε τέτοια παρέκκλιση πρέπει να αναφέρεται στο προσάρτημα, να αιτιολογείται επαρκώς και να παρατίθενται οι επιδράσεις της στην περιουσιακή διάρθρωση, στη χρηματοοικονομική θέση και στα αποτελέσματα χρήσης.

2.2. Δομή του ενοποιημένου ισολογισμού και του ενοποιημένου λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσεως». Ειδικές διατάξεις για ορισμένα στοιχεία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Άρθρο 101

1. Με την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου, που αναφέρονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, για τη διάρθρωση αυτών των καταστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 42β, 42γ, 42δ, και 42^ε. Κατά την εφαρμογή αυτή λαμβάνονται υπόψη οι αναγκαίες προσαρμογές που επιβάλλονται από τις ιδιομορφίες των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σε σχέση με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ)

2.3. Αρχή της ολικής ενοποίησης

Άρθρο 102

1. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση ενσωματώνονται ακέραια στον ενοποιημένο ισολογισμό (ολική ενοποίηση)

2. Τα έσοδα και τα έξοδα των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση ενσωματώνονται ακέραια στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης (ολική ενοποίηση).

2.4. Τρόπος προσδιορισμού των διαφορών ενοποίησης και εμφάνιση των διαφορών αυτών καθώς και των δικαιωμάτων μειοψηφίας.

Άρθρο 103

1. Οι λογιστικές αξίες των μετοχών ή μεριδίων στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση συμψηφίζονται με το ποσό των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων αυτών, το οποίο αναλογεί σ' αυτές τις μετοχές ή τα μερίδια.

2. Ο συμψηφισμός της προηγούμενης παραγράφου1 γίνεται με βάση τις λογιστικές αξίες κατά την ημερομηνία κατά την οποία οι αναφερόμενες επιχειρήσεις περιλαμβάνονται για πρώτη φορά στην ενοποίηση, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση απόκτησης νέων μετοχών ή μεριδίων σε επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση. Οι διαφορές που προκύπτουν από τον παραπάνω συμψηφισμό καταχωρούνται, κατά το δυνατό, απ' ευθείας στα στοιχεία του ενοποιημένου ισολογισμού, στα οποία η τρέχουσα αξία είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από τη λογιστική τους αξία.

3. Το σύνολο των θετικών (χρεωστικών) και των αρνητικών (πιστωτικών) διαφορών, που παραμένουν μετά την εφαρμογή των παραγράφων 1&2, εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό σε ιδιαίτερο κονδύλι με τίτλο «διαφορές ενοποίησης». Για το λογιστικό χειρισμό του κονδυλίου αυτού ισχύουν τα εξής:

α) Αν είναι χρεωστικό, εμφανίζεται στην κατηγορία «λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις» του ενοποιημένου ισολογισμού και αποσβένεται είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα, σε περισσότερες από μία χρήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατό να υπερβαίνουν τα 5 έτη. Παρέχεται η ευχέρεια της άμεσης και εμφανούς αφαίρεσης του παραπάνω κονδυλίου απ' ευθείας από τα αποθεματικά του ενοποιημένου ισολογισμού.

β) Αν είναι πιστωτικό, εμφανίζεται στην κατηγορία «ίδια κεφάλαια» του ενοποιημένου ισολογισμού και μπορεί να μεταφέρεται στα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσης, μερικώς ή ολικώς, μόνο αν αντιστοιχεί κατά την ημέρα που αποκτήθηκαν οι μετοχές ή τα μερίδια μιας από τις επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, σε πρόβλεψη δυσμενούς εξέλιξης των μελλοντικών αποτελεσμάτων της επιχείρησης αυτής ή σε πρόβλεψη μελλοντικών δαπανών της, στο μέτρο που η πρόβλεψη αυτή έχει πραγματοποιηθεί, και στο μέτρο που αντιστοιχεί σε πραγματοποιημένο κέρδος.

4. Οι διαφορές της προηγούμενης παραγράφου 3 και ο λογιστικός χειρισμός τους πρέπει να σχολιάζονται στο ενοποιημένο προσάρτημα. Ειδικότερα στο προσάρτημα αυτό, για κάθε άμεση και έμμεση συμμετοχή, αναφέροντας χωριστά: α) η αρχική, χρεωστική ή πιστωτική διαφορά ενοποίησης και οι αποσβέσεις ή μεταφορές της, όπως τα ποσά αυτά διαμορφώθηκαν μέχρι το τέλος της προηγούμενης χρήσης, β) οι μεταβολές των ποσών αυτών κατά την κλειόμενη χρήση και γ) τα σύνολά τους, όπως διαμορφώνονται στο τέλος της κλειόμενης χρήσης.

5. Οι παράγραφοι 1,2,3 και 4 δεν εφαρμόζονται για τις μετοχές ή τα μερίδια στο κεφάλαιο της μητρικής επιχείρησης που κατέχονται, είτε από την ίδια, είτε από άλλη επιχείρηση που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση. Αυτές οι μετοχές ή τα μερίδια εμφανίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, ως «ίδιες μετοχές» ή «ίδια μερίδια» στην κατηγορία «χρεόγραφα».

6. Τα ποσά ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στις μετοχές ή τα μερίδια στο κεφάλαιο των ενοποιημένων θυγατρικών επιχειρήσεων, που κατέχονται από πρόσωπα ξένα

προς τις επιχειρήσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, εμφανίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό σε ιδιαίτερο κονδύλι με τον τίτλο «δικαιώματα μειοψηφίας» στην κατηγορία «ίδια κεφάλαια».

7. Τα κέρδη ή οι ζημιές που αναλογούν στις μετοχές ή τα μερίδια στο κεφάλαιο των ενοποιημένων θυγατρικών επιχειρήσεων, που κατέχονται από πρόσωπα ξένα προς τις επιχειρήσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, εμφανίζονται στο τέλος του ενοποιημένου λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, σε ιδιαίτερο κονδύλι με τον τίτλο «αναλογία μετοχών ή μεριδίων μειοψηφίας».

2.5. Αρχές κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Άρθρο 104

1. Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, γίνεται σύμφωνα με τις αρχές των επόμενων παραγράφων 2 έως 9.

2. Οι μέθοδοι ενοποίησης δεν πρέπει να μεταβάλλονται από την μια χρήση στην άλλη. Παρεκκλίσεις από την προηγούμενη αρχή αναφέρεται και αιτιολογείται επαρκώς στο προσάρτημα, μαζί με εκτίμηση της επίδρασής της στην περιουσιακή διάρθρωση, στην χρηματοοικονομική θέση και στα αποτελέσματα του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

3. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν την περιουσιακή διάρθρωση, τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, σαν να πρόκειται για μία μόνο επιχείρηση. Ιδίως:

α) Οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις μεταξύ των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται

στην ενοποίηση απαλείφονται από τους λογαριασμούς των ενοποιημένων ισολογισμών.

β) Τα έσοδα και τα έξοδα που προέρχονται από συναλλαγές μεταξύ των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση απαλείφονται από τους λογαριασμούς των ενοποιημένων αποτελεσμάτων χρήσης.

γ) Τυχόν κέρδη και ζημίες από συναλλαγές μεταξύ των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, τα οποία περιέχονται στη λογιστική αξία στοιχείων του ενεργητικού απαλείφονται από τους λογαριασμούς του ενοποιημένου ισολογισμού και ενοποιημένων αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι προηγούμενες απαλείψεις μπορεί να γίνονται αναλογικά, με βάση το ποσοστό συμμετοχής της μητρικής επιχείρησης στο κεφάλαιο κάθε μιας θυγατρικής που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση.

4. Παρεκκλίσεις από τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της §3 επιτρέπονται μόνο όταν οι σχετικές συναλλαγές έχουν γίνει σύμφωνα με τις συνήθειες συνθήκες της αγοράς και η απάλειψη των κερδών ή των ζημιών θα συνεπαγόταν δυσανάλογα έξοδα. Κάθε παρέκκλιση αναφέρεται στο ενοποιημένο προσάρτημα και, εφόσον έχει σημαντική επίδραση στην περιουσιακή διάρθρωση, στη χρηματοοικονομική θέση και στα αποτελέσματα του συνόλου των επιχειρήσεων, που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, η επίδραση αυτή σχολιάζεται στο ίδιο προσάρτημα.

5. Παρεκκλίσεις από τις διατάξεις των περιπτώσεων α, β και γ της §3 επιτρέπονται μόνο όταν τα σχετικά ποσά είναι ασήμαντα σε σχέση με το σκοπό της §3 του άρθρου 100.

6. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται με την ίδια ημερομηνία

κλεισίματος των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της μητρικής επιχείρησης.

7. Παρεκκλίσεις από τη διάταξη της προηγούμενης § 6 επιτρέπεται σε περίπτωση που η ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού των περισσότερων ή των σημαντικότερων επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση είναι διαφορετική από εκείνη της μητρικής. Κάθε τέτοια παρέκκλιση αναφέρεται και αιτιολογείται επαρκώς στο ενοποιημένο προσάρτημα. Επιπλέον, πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν κατά την ενοποίηση ή να αναφέρονται στο ενοποιημένο προσάρτημα τα σημαντικά γεγονότα που αφορούν, είτε την περιουσιακή διάρθρωση, είτε τη χρηματοοικονομική θέση, είτε τα αποτελέσματα χρήσης μιας επιχείρησης που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση, τα οποία έχουν επέλθει μεταξύ της ημερομηνίας κλεισίματος του ισολογισμού αυτής της επιχείρησης και της ημερομηνίας με την οποία καταρτίζονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

8. Αν η ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού μιας επιχείρησης που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση προηγείται τουλάχιστον κατά τρεις μήνες από την ημερομηνία με την οποία καταρτίζονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η επιχείρηση αυτή ενοποιείται με βάση ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται με την ημερομηνία κατάρτισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

9. Αν η σύνθεση του συνόλου των επιχειρήσεων, που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, έχει μεταβληθεί σημαντικά κατά την διάρκεια της χρήσης, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες με τις οποίες θα γίνεται δυνατή η σύγκριση των διαδοχικών ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Άρθρο 105

1. Τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, αποτιμούνται με ομοιόμορφες μεθόδους και σύμφωνα με τους κανόνες αποτίμησης του άρθρου 42^ε παρ. 14 και του άρθρου 43.
2. Η μητρική επιχείρηση εφαρμόζει τις ίδιες μεθόδους αποτίμησης με τις οποίες κατάρτισε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.
3. Όταν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, που πρόκειται να περιληφθούν στην ενοποίηση, έχουν αποτιμηθεί από περιλαμβανόμενες στην ενοποίηση επιχειρήσεις με μεθόδους διαφορετικές από εκείνες που εφαρμόζονται για την ενοποίηση, τότε τα στοιχεία αυτά πρέπει να αποτιμούνται εκ νέου σύμφωνα με τις μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για την ενοποίηση, εκτός εάν το αποτέλεσμα από τη νέα αυτή αποτίμηση είναι ασήμαντο σε σχέση με το σκοπό της §3 του άρθρου 100. Παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή επιτρέπονται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Κάθε τέτοια παρέκκλιση αναφέρεται και αιτιολογείται στο ενοποιημένο προσάρτημα.
4. Στον ενοποιημένο ισολογισμό και τον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, λαμβάνεται υπόψη η τυχόν διαφορά που παρουσιάζεται κατά την ενοποίηση, ανάμεσα στο φόρο που βαρύνει τη χρήση και τις προηγούμενες χρήσεις και στο φόρο που έχει ήδη καταβληθεί ή οφείλεται για τις χρήσεις αυτές, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα προκύψει πραγματική επιβάρυνση φόρου για μια από τις ενοποιημένες επιχειρήσεις στο άμεσο μέλλον.
5. Σε περίπτωση που στοιχεία ενεργητικού που πρόκειται να περιληφθούν στην

ενοποίηση αποτέλεσαν αντικείμενο έκτακτων διορθώσεων της αξίας τους για φορολογικούς λόγους, τα στοιχεία αυτά πρέπει να περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απαλλαγμένα από αυτές τις διορθώσεις. Παρέχεται η δυνατότητα της εμφάνισης των αναφερόμενων στοιχείων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις χωρίς την απάλειψη των σχετικών διορθώσεων, με την προϋπόθεση ότι τα ποσά των διορθώσεων αυτών θα εμφανίζονται και θα αιτιολογούνται επαρκώς στο ενοποιημένο προσάρτημα.

3° ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

3.1. Περί των συμμετοχών γενικά

3.1.1. Συμμετοχές που καταχωρούνται στο πάγιο ενεργητικό

Ο Ν.2190/1920 στο άρθρο 42^ε καθώς επίσης και το Ε.Γ.Λ.Σ. καθορίζουν τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων οι συμμετοχές περιλαμβάνονται στο πάγιο ενεργητικό. Σύμφωνα με τις άνω διατάξεις, τα δικαιώματα συμμετοχής στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, οποιασδήποτε νομικής μορφής, καταχωρούνται στους υπολογαριασμούς του πρωτοβάθμιου λογαριασμού «Συμμετοχές κι άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις», εφόσον συντρέχουν οι παρακάτω δύο προϋποθέσεις:

- α)** Τα δικαιώματα συμμετοχής αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον 10% του κεφαλαίου των επιχειρήσεων στις οποίες συμμετέχουν και
- β)** Αποκτούνται με σκοπό τη διαρκή κατοχή τους.

Αν δεν συντρέχουν οι δύο άνω προϋποθέσεις, τότε χαρακτηρίζονται ως χρεόγραφα και παρακολουθούνται στο κυκλοφορούν ενεργητικό και συγκεκριμένα στο λογαριασμό 34 «Χρεόγραφα».

Όμως, στην πράξη, ο άνω κανόνας που θέτει ο Ν. 2190/1920 και το Ε.Γ.Λ.Σ.

δημιούργησε ορισμένα προβλήματα κατά την εφαρμογή του. Ενδεικτικά, αναφέρουμε τις εξής περιπτώσεις:

α) Στον ορισμό που δίνει το Ε.Γ.Λ.Σ. για τα χρεόγραφα δεν περιλαμβάνονται τα εταιρικά μερίδια των ΕΠΕ, καθώς και οι εταιρικές μερίδες των προσωπικών εταιριών παρά μόνο οι μετοχές των ΑΕ.

Το Ε.ΣΥ.Λ. γνωμάτευσε ότι κατά τη σύσταση κοινοπραξίας με το ποσό της συμμετοχής σε αυτή χρεώνονται οι εξής λογαριασμοί:

Κωδικός	Λογαριασμός
18	Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις
18.00	Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις
18.00.08	Συμμετοχές σε λοιπές (πλην ΑΕ) επιχειρήσεις εσωτερικού
18.01	Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις
18.01.08	Συμμετοχές σε λοιπές (πλην ΑΕ) επιχειρήσεις εσωτερικού

β) Υπάρχουν περιπτώσεις, όπου αν και οι κατεχόμενες από την επενδύουσα επιχείρηση μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια αντιπροσωπεύουν ποσοστό μικρότερο του 10% του κεφαλαίου της επιχείρησης στην οποία συμμετέχουν, εντούτοις επειδή οι επιχειρήσεις αυτές είναι μεταξύ τους συνδεδεμένες, θα πρέπει η αξία αυτών να καταχωρηθεί στο δευτεροβάθμιο λογαριασμό 18.00 «Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις». Και σε αυτή την περίπτωση, απαραίτητη προϋπόθεση είναι ότι οι συμμετοχές αποκτούνται με σκοπό τη διαρκή κατοχή τους.

3.1.2. Διάκριση των συμμετοχών

Τις συμμετοχές στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, οποιασδήποτε νομικής μορφής, τις διακρίνουμε σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

α) Σε συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ή εξαρτημένες επιχειρήσεις), οι οποίες παρακολουθούνται στο λογαριασμό του Ε.Γ.Λ.Σ. 18.00.

β) Σε συμμετοχές σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ή συγγενείς επιχειρήσεις), οι οποίες παρακολουθούνται στο λογαριασμό του Ε.Γ.Λ.Σ. 18.01.

Η διάκριση αυτή έχει σπουδαία σημασία, αφού ο Ν. 2190/1920 στο άρθρο 42^ε επιβάλλει όπως οι συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθώς και οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από και σε αυτές καταχωρούνται μόνο στους λογαριασμούς που έχουν προβλεφθεί για τις περιπτώσεις αυτές από το υπόδειγμα του Ισολογισμού του άρθρου 42γ, δηλαδή από το υπόδειγμα του Ισολογισμού του Ε.Γ.Λ.Σ.

Οι λογαριασμοί αυτοί είναι οι εξής:

Κωδικός	Λογαριασμός
	ΠΑΓΙΟ ΕΝΡΓΗΤΙΚΟ
	Συμμετοχές κι άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις
18.00	Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις
18.02 και	
18.03	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Απαιτήσεις

33.11 και

33.12 Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

45.14 και

45.15 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

53.10 και

53.11 Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

3.2. Αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων

3.2.1. Έννοια χρεογράφων

Χρεόγραφο είναι το έγγραφο που περιέχει υπόσχεση παροχής στον κομιστή του εγγράφου. Το Ε.Γ.Λ.Σ. θεωρεί ως χρεόγραφο τα παρακάτω έγγραφα (ή τίτλους ή κινητές αξίες) τα οποία αποκτούνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό την τοποθέτηση κεφαλαίων της και την πραγματοποίηση από αυτήν άμεσης προσόδου:

- Μετοχές ΑΕ (ονομαστικές και ανώνυμες).
- Ομολογίες (ομολογιακών δανείων του κράτους, Ν.Π.Δ.Δ., δημοσίων επιχειρήσεων και ΑΕ).
- Έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου.
- Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.
- Ομόλογα τραπεζών.

Ο όρος «Χρεόγραφα» δεν χρησιμοποιείται με την ευρύτερη έννοια του όρου «αξιογράφα». Επομένως, τα συμβόλαια κεφαλαιοποιήσεως του άρθρου 41 του Ν.Δ. 400/1970 αποτελούν κατηγορία ασφαλιστικής καλύψεως στα πλαίσια ιδιαίτερου κλάδου (κεφαλαιοποιήσεως) και δεν συνιστούν χρεόγραφα. Με αυτή την απόφαση, το Συμβούλιο της Επικρατείας αναίρεσε την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών 546/1984 η οποία είχε δεχθεί αρχικά ότι ο όρος χρεόγραφα χρησιμοποιείται με την ευρύτερη έννοια του όρου αξιογράφα και επομένως χαρακτηρίζονται ως αξιογράφα και οι τίτλοι κεφαλαιοποιήσεως.

3.2.2. Η λογιστική των συμμετοχών και των χρεογράφων

Οι συμμετοχές καταχωρούνται με την αξία κτήσεως στους οικείους υπολογαριασμούς των δευτεροβάθμιων λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ.:

Κωδικός	Λογαριασμός
18.00	Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις

18.01 Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις

Τα χρεόγραφα καταχωρούνται με την αξία κτήσεως στους οικείους υπολογαριασμούς του πρωτοβάθμιου λογαριασμού 34 «χρεόγραφα». Αξία κτήσεως είναι το ποσό που καταβάλλεται είτε απευθείας στην εταιρία κατά την συγκρότηση του κεφαλαίου της, είτε για αγορά της συμμετοχής, καθώς και η ονομαστική αξία των τίτλων που δίνονται στην οικονομική μονάδα χωρίς αντάλλαγμα λόγω νόμιμης αναπροσαρμογής των περιουσιακών στοιχείων της εκδότριας εταιρίας ή κεφαλαιοποίησης αποθεματικών. Στην περίπτωση λήψεως τίτλων χωρίς αντάλλαγμα χρεώνεται ο οικείος υπολογαριασμός του 18.00 ή 18.01 ή 34 με πίστωση του λογαριασμού 41.06 «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεογράφων».

Η μέθοδος υπολογισμού της τιμής κτήσεως των χρεογράφων επιλέγεται από την επιχείρηση. Ο Ν. 2190/1920 στο άρθρο 43 αναφέρει ότι η μέθοδος υπολογισμού της τιμής κτήσεως των κινητών αξιών (χρεόγραφα κ.λ.π.) επιλέγεται από την εταιρία, με τις εξής μεθόδους:

- Μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους
- Μέθοδος του κυκλοφοριακού μέσου όρου ή των διαδοχικών υπολοίπων
- Μέθοδος πρώτη εισαγωγή- πρώτη εξαγωγή (FIFO)
- Μέθοδος τελευταία εισαγωγή- πρώτη εξαγωγή (LIFO)
- Μέθοδο εξατομικευμένου κόστους
- Μέθοδος του βασικού αποθέματος

- Μέθοδος του πρότυπου κόστους

Όταν η επιχείρηση επιλέξει μία από τις άνω μεθόδους για τον προσδιορισμό της τιμής κτήσεως των χρεογράφων, τη μέθοδο αυτή πρέπει να εφαρμόζει πάγια από χρήση σε χρήση. Ο Ν. 2190/1920 στο άρθρο 43 αναφέρει ότι αλλαγή της εφαρμοζόμενης μεθόδου δεν επιτρέπεται, εκτός αν υπάρχει μεταβολή συνθηκών ή άλλος σοβαρός λόγος, οπότε η αλλαγή της μεθόδου αναφέρεται και αιτιολογείται στο προσάρτημα μαζί με την επίδραση της αλλαγής αυτής στη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων χρήσεως.

Ο Κ.Β.Σ. αναφέρει στο άρθρο 28 ότι για τη βελτίωση της λειτουργικότητας της επιχείρησης ή για άλλους σπουδαίους λόγους επιτρέπεται, μετά από έγκριση της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων, η αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής. Η έγκριση παρέχεται ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. πέντε τουλάχιστον μήνες πριν από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

Τα ειδικά έξοδα αγοράς τίτλων συμμετοχής και χρεογράφων καταχωρούνται στο λογαριασμό 64.10.00 «Προμήθειες και λοιπά έξοδα αγοράς συμμετοχών και χρεογράφων».

3.2.3. Η νέα διάταξη του εμπορικού νόμου για την αποτίμηση των συμμετοχών και των χρεογράφων.

Η νέα διάταξη αναφέρει τα εξής για την αποτίμηση των συμμετοχών και των χρεογράφων:

Για την αποτίμηση των συμμετοχών χρεογράφων εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) Οι μετοχές Α.Ε., οι ομολογίες και τα λοιπά χρεόγραφα, καθώς και τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων και οι συμμετοχές σε επιχειρήσεις που δεν έχουν τη μορφή Α.Ε., αποτιμούνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή, μεταξύ της τιμής κτήσεώς τους και της τρέχουσας τιμής τους. Ειδικότερα οι τράπεζες και εν γένει τα πιστωτικά ιδρύματα του Ν.2076/1992 αποτιμούν το χαρτοφυλάκιο των συμμετοχών και των χρεογράφων τους στην συνολική χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσεώς τους και της τρέχουσας τιμής.

β) Ως τρέχουσα τιμή, για την εφαρμογή αυτού του νόμου θεωρείται:

- Για τους εισηγμένους στο χρηματιστήριο τίτλους(μετοχές ,ομολογίες κ.λ.π.), ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσεως
- Για τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, ο μέσος όρος της καθαρής τιμής τους κατά το τελευταίο μήνα της χρήσεως.
- Για τις μετοχές Α.Ε., που δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, τις συμμετοχές σε άλλες (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις και τους τίτλους με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων των άλλων αυτών επιχειρήσεων, που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, η εσωτερική λογιστική αξία των μετοχών ή των συμμετοχών ή των τίτλων των επιχειρήσεων αυτών, όπως προκύπτει από το νόμιμα συνταγμένο τελευταίο ισολογισμό τους.

Στην περίπτωση που ο τελευταίος νόμιμα συνταγμένος ισολογισμός των πιο πάνω επιχειρήσεων, με βάση τα δεδομένα του οποίου προσδιορίστηκε η τρέχουσα τιμή των

μη εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών ή συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις, δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο ελεγκτή, αναφέρεται σημείωση στον ισολογισμό και στο προσάρτημα στην οποία αναφέρεται ότι, στους αντίστοιχους λογαριασμούς του ενεργητικού περιλαμβάνονται και μετοχές Α.Ε. ή συμμετοχές σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις συγκεκριμένης αξίας κτήσεως(ή αποτιμήσεως) αντίστοιχα μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο κι ότι ο ισολογισμός (ή οι ισολογισμοί), με βάση τον οποίο έγινε ο προσδιορισμός της εσωτερικής λογιστικής αξίας αυτών των μετοχών και των συμμετοχών, δεν έχει ελεγχθεί από αναγνωρισμένο κατά νόμο ελεγκτή.

γ) Για τους τίτλους σταθερού εισοδήματος(ομολογιών, ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, Τραπεζικών ομολόγων και έντοκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου), των οποίων η διαπραγμάτευση στο χρηματιστήριο γίνεται στην καθαρή τιμή τους, δίχως το δεδουλευμένο μέχρι την αγορά τους τόκο, αξία (τιμή) κτήσεώς τους είναι η καθαρή τιμή τους αυτή, που καταχωρείται σε ιδιαίτερους υπολογαριασμούς με την ονομασία «αξία κτήσεως τίτλων» ενταγμένους στους λογαριασμούς κάθε είδους τίτλων σταθερού εισοδήματος.

δ) Όταν η τρέχουσα τιμή είναι χαμηλότερη της τιμής κτήσεως, η διαφορά χρεώνεται στο λογαριασμό 68.01 «Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών και χρεογράφων» του Γ.Λ.Σ. του Π.Δ. 1123/1980, με πίστωση αντίστοιχων αντίθετων λογαριασμών προβλέψεων κατά κατηγορία τίτλων, που δημιουργούνται στους λογαριασμούς 18.00.99, 18.01.99 και 34.99 του ίδιου Π.Δ.

Κατά τον υπολογισμό των προβλέψεων, που γίνεται στο τέλος κάθε επόμενης χρήσεως, σύμφωνα με τα παραπάνω αναπροσαρμόζονται τα ποσά των προβλέψεων,

που εμφανίζονται στους πιο πάνω αντίθετους λογαριασμούς, με βάση τα δεδομένα της νέας χρήσεως, είτε με χρέωση των υπολογαριασμών του λογαριασμού 68, είτε με πίστωση των υπολογαριασμών του λογαριασμού 84.00 «Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων» του Π.Δ. 1123/1980.

ε) Για τον προσδιορισμό της τρέχουσας αξίας των κινητών αξιών(χρεογράφων και άλλων τίτλων) σε ξένο νόμισμα, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις της υποπαρ. 2.3.301 του άρθρου 1 του Π.Δ. 1123/1980, όπως ισχύει.

στ) Τα κάθε φύσεως χρεόγραφα και τίτλοι, που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής κατάθεσης και δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο, αποτιμούνται στην κατ' είδος παρούσα αξία του κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού, η οποία προσδιορίζεται με βάση το ετήσιο επιτόκιο του κάθε χρεογράφου ή τίτλου».

Τέλος, σημειώνεται ότι στο προσάρτημα, το οποίο καταρτίζεται από τις επιχειρήσεις και συνοδεύει τους ισολογισμούς των χρήσεων που έχουν αρχίσει από την 1^η Ιανουαρίου 1994, θα πρέπει να περιλαμβάνονται πλήρεις και αναλυτικές πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο έγινε η αποτίμηση των συμμετοχών και των χρεογράφων.

3.2.4. Κατηγορίες στις οποίες διαχωρίζονται οι συμμετοχές και τα χρεόγραφα για την αποτίμησή τους.

Βάση των διατάξεων του Π.Δ. 367/1994 για την αποτίμησή τους οι συμμετοχές και τα χρεόγραφα κατανέμονται σε δύο κατηγορίες:

Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται:

- Οι μετοχές Α.Ε.(εισηγμένες και μη στο χρηματιστήριο Αθηνών)
- Οι ομολογίες (κοινές, ΔΕΗ κλπ) που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο Αθηνών.
- Τα ομόλογα(Ελληνικού Δημοσίου με ρήτρα ECU, ΕΤΒΑ, ΕΤΕΒΑ, ΕΚΤΕ κλπ) που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο Αθηνών.
- Οι τίτλοι χρεογράφων με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων:
 - α. Εισπρακτέες μερισματαποδείξεις.
 - β. Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων κλπ.
- Οι συμμετοχές σε επιχειρήσεις που δεν έχουν τη μορφή της Α.Ε.(Ε.Π.Ε., Ο.Ε, Ε.Ε. κλπ).

Η αποτίμηση των άνω συμμετοχών και χρεογράφων τα οποία κατέχουν στο τέλος της χρήσεως όλες οι επιχειρήσεις, εκτός των Τραπεζών, γίνεται από τις εταιρικές χρήσεις που αρχίζουν από 1/1/1994 και μετά, στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κτήσεως και της τρέχουσας τιμής τους. Όταν η τρέχουσα τιμή είναι χαμηλότερη της τιμής κτήσεως, η διαφορά χρεώνεται στο λογαριασμό 68.01 «Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών και χρεογράφων» του Ε.Γ.Λ.Σ. με πίστωση αντίστοιχων αντίθετων υπολογαριασμών προβλέψεων κατά κατηγορία τίτλων που δημιουργούνται στους εξής λογαριασμούς του Ε.Γ.Λ.Σ.:

Κωδικός	Λογαριασμός
18.00.99	Προβλέψεις για υποτίμηση συμμετοχών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις

18.01.99 Προβλέψεις για υποτίμηση συμμετοχών σε λοιπές επιχειρήσεις

34.99 Προβλέψεις για υποτίμηση χρεογράφων

Οι συμμετοχές και τα χρεόγραφα που αναφέρονται στις άνω περιπτώσεις α, β, γ και δ αποτιμούνται στη συνολική χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμής κτήσεως ή αποτιμήσεώς τους στην προηγούμενη απογραφή και της τρέχουσας τιμής οι δε διαφορές που προκύπτουν από την αποτίμηση καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων σε χρέωση του δευτεροβάθμιου λογαριασμού 64.11. Επίσης, τα χρεόγραφα της περίπτωσης ε αποτιμούνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμής κτήσεως και τρέχουσας τιμής, οι δε διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση καταχωρούνται σε χρέωση του λογαριασμού 68.01 και πίστωση του λογαριασμού 18.00.19 του Ε.Γ.Λ.Σ.

Στην δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνονται τα κάθε φύσεως χρεόγραφα και τίτλοι, που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής κατάθεσης και δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο(έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου, ομόλογα Οργανισμού Ανασυγκροτήσεως Επιχειρήσεων (Ο.Α.Ε) κλπ).

3.2.5. Αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων κατά το φορολογικό νόμο.

Για την αποτίμηση των συμμετοχών και χρεογράφων ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Οι μετοχές, οι ομολογίες και τα λοιπά χρεόγραφα που είναι εισηγμένα στο χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο θεσμό, καθώς και τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, αποτιμούνται

στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τρέχουσας τιμής τους.

Ειδικότερα οι τράπεζες και γενικά τα πιστωτικά ιδρύματα του Ν. 2076/1992 αποτιμούν τις συμμετοχές και χρεόγραφα τους στη συνολικά χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους.

β) Για τα χρεόγραφα της άνω περίπτωσης ως τρέχουσα τιμή θεωρείται ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσης. Ειδικά, για τα αμοιβαία κεφάλαια ως τρέχουσα τιμή θεωρείται ο μέσος όρος της καθαρής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσης.

γ) Οι μετοχές Α.Ε. που δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο και οι συμμετοχές σε επιχειρήσεις που δεν έχουν τη μορφή ΑΕ αποτιμούνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους. Ως τρέχουσα τιμή θεωρείται η εσωτερική λογιστική αξία των μετοχών ή των συμμετοχών ή των τίτλων των επιχειρήσεων αυτών, όπως προκύπτει από το νόμιμα συνταγμένο τελευταίο ισολογισμό τους.

δ) Τα κάθε τα κάθε φύσεως χρεόγραφα και τίτλοι, που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής κατάθεσης και δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο, όπως είναι τα έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου, αποτιμούνται στην κατ' είδος παρούσα αξία τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Η αξία αυτή προσδιορίζεται με βάση το ετήσιο επιτόκιο του κάθε χρεογράφου η τίτλου.

4° ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΕΓΕΚ (Ανώνυμη Εταιρία Γενικών Κατασκευών και Ναυτιλιακών, Τουριστικών, Γεωργικών και Δασικών Επιχειρήσεων), ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΥ.

4.1. Γενικές πληροφορίες και σκοπός.

Η εταιρία με την επωνυμία ΑΕΓΕΚ ιδρύθηκε το 1949 με σκοπό την ανάληψη και εκτέλεση τεχνικών έργων. Η δραστηριότητα της εταιρίας υπάγεται στον κλάδο των κατασκευών και το βασικό αντικείμενο εργασιών της εμπίπτει στην κατηγορία «κατασκευή κτιρίων και τεχνικών έργων- έργα πολιτικού μηχανικού».

Ο σκοπός της εταιρίας σήμερα, σύμφωνα με το άρθρο 2 του καταστατικού της είναι:

- Η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων δημοσίων, δημοτικών, ιδιωτικών και γενικά νομικών προσώπων ή οργανισμών ή συνεταιρισμών πάσης φύσεως. Η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, για τα οποία απαιτείται ή όχι

ειδικό πτυχίο δημοσίων έργων οποιασδήποτε κατηγορίας και τάξης.

- Η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως μελετών και ερευνών.
- Η συμμετοχή ή η αντιπροσώπευση ή συνεργασία με οποιονδήποτε τρόπο σε εταιρίες ή επιχειρήσεις Ελληνικές ή ξένες που έχουν συσταθεί ή πρόκειται να συσταθούν και έχουν τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό.
- Η συμμετοχή της εταιρίας σε ναυτιλιακές εταιρίες ή αγορά πλοίων ή μεριδίων ή μετοχών ναυτιλιακών επιχειρήσεων και γενικά η με οποιοδήποτε τρόπο άσκηση ναυτιλιακής εμπορίας με την ευρύτερη δυνατή έννοια.
- Η ανέγερση ή αγορά ή εκμίσθωση ξενοδοχείων, τουριστικών εγκαταστάσεων και γενικά συναφών επιχειρήσεων.
- Η συμμετοχή και σύσταση, η εξαγορά μετοχών και η συμμετοχή, με οποιαδήποτε μορφή, σε εταιρίες που εδρεύουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό στα πλαίσια της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας, και των οποίων το αντικείμενο εργασιών θα είναι ίδιος ή παρεμφερής με το αντικείμενο εργασιών της εταιρίας.
- Όλες αυτές τις δραστηριότητες η εταιρία μπορεί να τις εκτελεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό τρίτων με προμήθεια ή ποσοστά, είτε συνεταιρικά είτε σε σύμπραξη με τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

4.2. Συνδεδεμένες και μη συνδεδεμένες εταιρίες

4.2.1. Εταιρίες που ενοποιήθηκαν την 31/12/2006

4.2.1.1. Εταιρίες που ενοποιήθηκαν άμεσα:

- ΑΣΤΑΚΟΣ ΤΕΡΜΙΝΑΛ Α.Ε. με ποσοστό 90%
- ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ Α.Ε. με ποσοστό 43%
- ΔΙΡΚΗ Α.Ε. με ποσοστό 100%
- ΑΕΓΕΚ ROM με ποσοστό 100%
- ΑΚΑΡΠΟΡΤ Α.Ε. με ποσοστό 50%
- ΑΕΓΕΦ GROUP SRL με ποσοστό 100%
- ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΣ Α.Ε. με ποσοστό 100%
- Ε.Τ.Π. ΔΙΑΧ.ΕΓΚΑΤ. ΚΑΥΣΙΜΩΝ Α.Ε. με ποσοστό 40%

4.2.1.2. Εταιρίες που ενοποιήθηκαν έμμεσα:

- ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε. με ποσοστό 90%
- ΕΔΑΦΟΣ ROM με ποσοστό 100%

4.2.2 Εταιρίες στις οποίες συμμετέχει η ΑΕΓΕΚ αλλά δεν τις ενοποιεί:

Πίνακας 1.

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΠΡΟΗΓ. ΤΡΙΜΗΝΟ	ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΤΡΙΜΗΝΟ ΠΡΟΗΓ. ΕΤΟΥΣ	ΛΟΓΟΣ ΜΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
1	ΕΚΤΕΡ ΑΕ	13,18%	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Ποσοστό συμ/χης < 20%. Έχει περιληφθεί στον λογ/μό «συμμετοχές προς πώληση»
2	ΕΡΓΩΝΗΣ ΑΕ	88,47%	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Σημείωση 1
3	SMYRNI PARK ΑΕ	50,00%	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Σημείωση 2
4	POLIS PARK ΑΕ	20,00%	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Σημείωση 2
5	ΑΘΗΝΑΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΕ	20,00%	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Σημείωση 2
6	JV ΕΚΑΕ SRL	65,00%	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Σημείωση 3
7	FOXFORD TRADING LTD	66,67%	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Σημείωση 4
8	ΑΛΦΙΝ ΑΕ	38,53%	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Όχι σημαντική επιρροή
9	ΕΤΕΠΑΛ ΑΕ	12,56%	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Όχι σημαντική επιρροή

Πηγή: όμιλος ΑΕΓΕΚ

Σημειώσεις:

1. Η θυγατρική εταιρία ΕΡΓΩΝΗΣ δεν ενοποιείται λόγω, επουσιωδών οικονομικών μεγεθών και βρίσκεται σε στάδιο διακοπής της δραστηριότητά της.

2. Οι συνδεδεμένες εταιρίες SMYRNI PARK Α.Ε, POLIS PARK Α.Ε. ,ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ Α.Ε. δεν ενοποιούνται διότι έχουν επουσιώδη επίπτωση στα οικονομικά μεγέθη του ομίλου. Εάν ενοποιούντο ο επηρεασμός της καθαρής θέσης και των αποτελεσμάτων του ομίλου θα ήταν συνολικά ζημιά 18,82 Χιλ.€.

3. Η θυγατρική εταιρία JV ΕΚΑΕ SRL δεν έχει δραστηριότητα και επιπλέον δεν έχει σημαντική επίπτωση στα οικονομικά μεγέθη του ομίλου.

4. Η εταιρία FOXFORD TRADING LTD δεν ενοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΕΓΕΚ δεδομένου ότι δεν ασκείται σ' αυτήν έλεγχος από την τελευταία. Η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων αυτής ανήκει στους δύο διευθυντές της, οι οποίοι συνδιοικούν και συναποφασίζουν, με αποτέλεσμα να μην ισχύει σ'

αυτή την περίπτωση ο τεκμαιρόμενος με βάση το ποσοστό συμμετοχής έλεγχος. Σε κάθε περίπτωση πάντως η εταιρία εμφανίζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στο λογαριασμό «Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις» στο κόστος απόκτησής της, το οποίο ανέρχεται σε 1,17 χιλ.€.

4.2.3. Εταιρίες που συμμετέχουν στην ΑΕΓΕΚ:

- PRINEMO TRADING LIMITED
- GUERINA TRADING LIMITED

4.3. Οικονομικές καταστάσεις

4.3.1. Στοιχεία Ισολογισμού (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

Πίνακας 2.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ- ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ&ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	ΕΝΟΤΗΤΑ	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31/12/2006	31/12/2005	31/12/2006	31/12/2005
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία					
Πάγια στοιχεία Ενεργητικού	5.7.1	289.516,15	333.232,10	161.678,42	120.962,52
Συμμετοχές προς πώληση	5.7.1	1.853,80	32.580,49	1.853,80	2.580,49
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	5.7.8	7.168,78	9.520,20	2.872,64	179,58
Απαιτήσεις από πελάτες	5.7.10	130.908,63	111.112,74	129.859,81	42.825,48
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5.7.11- 5.7.13	176.605,38	144.597,15	186.402,28	96.269,82
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	5.7.14	24.816,61	10.549,73	14.686,80	2.420,28
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		630.869,35	641.592,41	497.353,75	265.238,17

Πηγή: όμιλος ΑΕΓΕΚ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	ΕΝΟΤΗΤΑ	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31/12/2006	31/12/2005	31/12/2006	31/12/2005
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	5.7.18	23.649,99	29.714,48	13.003,41	29.714,48
Μακρ/σμες αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	5.7.16	7.544,65	8.704,79	3.671,38	0,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.7.21	74.838,75	34.041,47	1.678,28	1.875,35
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		106.033,39	72.460,74	18.353,07	31.589,83
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	5.7.18	288.375,15	244.194,84	260.948,00	117.246,56
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.7.19-5.7.20	171.854,42	215.078,09	146.474,64	38.387,20
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		460.229,57	459.272,93	407.422,64	155.633,76
Σύνολο υποχρεώσεων (α)		566.262,96	531.733,67	425.775,71	187.223,59
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό Κεφάλαιο (β)	5.7.15	129.627,75	147.033,90	129.627,75	147.033,90
Λοιπά στοιχεία καθαρής θέσης μετόχων εταιρίας (γ)	5.7.15	-67.552,77	-73.156,74	-58.049,71	-69.019,32
Δικαιώματα Μειοψηφίας (δ)	5.7.15	2.531,41	35.981,58		
Σύνολο Καθαρής Θέσης (ε)=(β)+(γ)+(δ)	5.7.15	64.606,39	109.858,74	71.578,04	78.014,58
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (στ)=(α)+(ε)		630.869,35	641.592,41	497.353,75	265.238,17

Πηγή: όμιλος ΑΕΓΕΚ

4.3.1.1. Ενσώματες ακινητοποιήσεις.

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσης τους. Κατά την 1^η Ιανουαρίου 2004 τα ιδιόκτητα γήπεδα-οικόπεδα και κτίρια του Ομίλου αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία τους η οποία προσδιορίστηκε βάση μελέτης αναγνωρισμένων ανεξάρτητων εκτιμητών ακινήτων. Επίσης, κατά την εν λόγω ημερομηνία ο ιδιόκτητος μηχανολογικός εξοπλισμός αποτιμήθηκε στο αποσβέσιμο κόστος αντικατάστασής του. Οι αξίες

αυτές απεικονίζονται μειωμένες: α. κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και β. την τυχόν απαξίωση των παγίων. Το αρχικό κόστος κτήσης κάποιου ακινήτου, εγκατάστασης ή εξοπλισμού αποτελείται από την τιμή αγοράς συμπεριλαμβανομένων των δασμών εισαγωγής και των μη επιστρεφόμενων φόρων αγοράς καθώς και οποιοδήποτε αναγκαίο κόστος ώστε να καταστεί το πάγιο λειτουργικό και έτοιμο για την κατά προορισμό χρήση του. Οι μεταγενέστερες δαπάνες, που διενεργούνται σε σχέση με ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, κεφαλαιοποιούνται μόνον όταν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που αναμένεται ότι θα προκύψουν από την εκμετάλλευση των επηρεαζόμενων στοιχείων. Όλες οι άλλες δαπάνες επισκευών, συντηρήσεων κ.λ.π. των παγίων καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης εντός της οποίας πραγματοποιούνται.

Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης. Οι αποσβέσεις επιβαρύνουν την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, με βάση την σταθερή μέθοδο απόσβεσης, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων περιουσιακών στοιχείων. Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Η εκτιμώμενη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, κατά κατηγορία παγίων, έχει ως εξής:

Κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων	25-35 έτη
Μηχανήματα και εγκαταστάσεις	10-12 έτη
Μεταφορικά μέσα	10-15 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ετήσιο ισολογισμό. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα.

4.3.1.2. Μη κυκλοφορούντα στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.

Οι «επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση» αφορούν επενδύσεις οι οποίες αναμένεται να διαρκέσουν για μια αόριστη χρονική περίοδο, αλλά που μπορούν να πωληθούν άμεσα σε περίπτωση ανάγκης ρευστότητας ή αλλαγής στα επιτόκια. Αυτές οι επενδύσεις συμπεριλαμβάνονται στο πάγιο ενεργητικό. Οι αγοροπωλησίες επενδύσεων καταχωρούνται με το κόστος αγοράς τους κατά την ημερομηνία εμπορικής συναλλαγής, η οποία είναι η ημερομηνία όπου ο όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Το κόστος αγοράς περιλαμβάνει τις δαπάνες συναλλαγής. Οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Τα μη πραγματοποιημένα κέρδη (ζημιές) που προκύπτουν από τις αλλαγές στην εύλογη αξία των χρεογράφων που ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση. Η εύλογη αξία των επενδύσεων βασίζεται στην τιμή προσφοράς ή στα ποσά που παράγονται από τα μοντέλα ταμειακών ροών. Οι εύλογες αξίες για τα μετοχικά χρεόγραφα μη εισηγμένων εταιριών υπολογίζονται χρησιμοποιώντας δείκτες τιμής προς κέρδη ή τιμής προς ταμειακές ροές, προσαρμοσμένου στις συγκεκριμένες περιστάσεις του εκδότη. Τα μετοχικά χρεόγραφα, των οποίων η εύλογη αξία δεν μπορεί να υπολογιστεί με

ακρίβεια, αναγνωρίζονται στη τιμή κόστους μείον τυχόν απομείωση της αξίας αυτών. Όταν τα χρεόγραφα που χαρακτηρίζονται ως διαθέσιμα προς πώληση πωλούνται ή απομειώνονται, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές εύλογης αξίας συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδη ή ζημιές από χρεόγραφα επενδύσεων.

4.3.1.3. Διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού.

Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η εταιρία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πουλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση όσον αφορά τις άμεσα επιρριπτές στη συναλλαγή δαπάνες, για τα στοιχεία εκείνα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η εταιρία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα πραγματοποιούμενα και μη πραγματοποιούμενα κέρδη ή ζημιές που

προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν. Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργή αγορά συμμετοχικοί τίτλοι που ταξινομούνται στην κατηγορία Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αξιοπιστία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού η εταιρία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιριών που ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

4.3.1.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Τα λογιστικά προγράμματα αφορούν το κόστος αγοράς ή ιδιοπαραγωγής λογισμικού, όπως μισθοδοσία, υλικά, υπηρεσίες, καθώς και κάθε δαπάνη που έχει

πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη λογισμικού προκειμένου αυτό να τεθεί σε λειτουργία. Οι δαπάνες που ενισχύουν ή επεκτείνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθενται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Οι αποσβέσεις των λογισμικών προγραμμάτων επιβαρύνουν το λογαριασμό αποτελεσμάτων με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους είναι από 1 έως 5 έτη.

4.3.1.5. Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων.

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα στοιχεία του ενεργητικού που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.

Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Η ζημιά λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους.

Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού ,ενώ αξία χρήσης

είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από την χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από την διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

Αντιλογισμός ζημιάς απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίσθηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο.

4.3.1.6. Αποθέματα

Τα αποθέματα απεικονίζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσεως ή παραγωγής τους και της ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, μειωμένη κατά το κόστος διάθεσης των αποθεμάτων. Το κόστος των αποθεμάτων προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού μέσου όρου και περιλαμβάνει τις δαπάνες απόκτησης των αποθεμάτων, τις δαπάνες παραγωγής τους(εφόσον πρόκειται για ιδιοπαραγόμενα προϊόντα) και τις δαπάνες μεταφοράς τους στην τοποθεσία που βρίσκονται.

4.3.1.7. Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμηριωμένες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που

αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

4.3.2. Στοιχεία κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

Πίνακας 3.

	ΕΝΟΤΗΤΑ	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
		1/1- 31/12/2006	1/1- 31/12/2005	1/1- 31/12/2006	1/1- 31/12/2005
Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις): (Σημ.1)	5.6 & 5.7.22	195.171,55	286.920,46	165.456,89	56.620,49
Κόστος πωλήσεων	5.7.23	187.750,36	246.593,25	152.952,86	55.217,54
Μικτά κέρδη (Σημ.1)		7.421,19	40.327,21	12.504,03	1.402,95
(% επί του αμιγούς κύκλου εργασιών)		3,80%	14,06%	7,56%	2,48%
Άλλα έσοδα	5.7.26	17.283,24	13.066,93	15.826,28	6.195,28
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	5.7.24	18.061,74	24.334,72	12.694,62	9.274,62
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως					
Άλλα έξοδα	5.8.26	10.804,46	9.879,93	9.418,25	1.753,76
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων		5.566,46	31.969,43	13.568,33	2.680,05
(% επί του συνολικού κύκλου εργασιών)		2,85%	11,14%	8,20%	4,73%
Αποσβέσεις	5.7.25	9.728,23	12.789,94	7.350,89	6.110,20
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		-4.161,77	19.179,49	6.217,44	-3.430,23
(% επί του συνολικού κύκλου εργασιών)		-2,13%	6,68%	3,76%	-6,06%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	5.7.27	528,03	1.543,79	448,63	1.061,34
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.7.27	27.033,54	20.252,56	23.638,31	9.601,11
Άλλα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα					
Κέρδη (ζημιές) πώλησης συμμετοχών	5.7.27	-6.882,58		-6.882,58	
Κέρδη (ζημιές) αποτίμησης συμμετοχών	5.7.27	-578,68	593,22	-578,68	593,22
Κέρδη προ φόρων		-38.128,54	1.063,94	-24.433,50	-11.376,78
(% επί του συνολικού κύκλου εργασιών)		-19,54%	0,37%	-14,77%	-20,09%
Μείον Φόροι	5.7.16	-3.049,26	6.057,80	-3.824,91	-4.553,45
Κέρδη μετά από φόρους		-35.079,28	-4.993,86	-20.608,59	-6.823,33
(% επί του συνολικού κύκλου εργασιών)		-17,97%	-1,74%	-12,46%	-12,05%
Κατανέμονται σε:					
Μετόχους Εταιρίας		-33.322,77	-6.617,19	-20.608,59	-6.823,33
Δικαιώματα (Μετόχους) μειοψηφίας		-1.756,51	1.623,33		
Αριθμός μετοχών (τεμάχια)	5.9.2	108.023.128	83.070.000	108.023.128	83.070.000
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών (τεμ)		97.722.281	77.188.127	97.722.281	77.188.127
Κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας ανά (σταθμ.) μετοχή - βασικά (σε €) (Σημ.2)	5.9.3	-0,34	-0,09	-0,21	-0,09

Πηγή: όμιλος ΑΕΓΕΚ

Για τον προσδιορισμό των κερδών ανά μετοχή χρησιμοποιήθηκε ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών, των αντίστοιχων περιόδων.

Σημ.1: Αναφέρονται στο σύνολο των δραστηριοτήτων

Σημ.2: Σε περίπτωση ενοποιημένων μεγεθών, αφορούν κέρδη ανά μετοχή μετά από φόρους και δικαιώματα μετοχών μειοψηφίας.

4.3.3. Στοιχεία κατάστασης μεταβολών Καθαρής Θέσης Χρήσης (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

Πίνακας 4.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2006	31/12/2005	31/12/2006	31/12/2005
Σύνολο Καθαρής Θέσης έναρξης περιόδου (1/1/2006 και 1/1/2005 αντίστοιχα)	146.398,96	165.206,53	114.554,80	119.627,22
Διόρθωση λογιστικών λαθών προηγούμενων περιόδων	-36.540,22	-36.582,22	-36.540,22	-36.079,68
Αναπροσαρμοσμένη καθαρή θέση έναρξης χρήσεως (1/1/2006 και 1/1/2005 αντίστοιχα)	109.858,74	128.624,31	78.014,58	83.547,54
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	1.971,13	1.538,15	1.971,13	1.379,15
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους	-35.079,28	-4.993,86	-20.608,59	-6.823,33
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού εταιρικού κεφαλαίου				
Διανεμηθέντα μερίσματα (κέρδη) & αμοιβές ΔΣ				
Ζημία από αποτίμηση ή πώληση συμ/χών & χρεωγράφων	2.071,62	2.058,41	2.071,62	-13,21
Συναλ/κές διαφορές μετατροπής υποκ/των εξωτερικού	-641,05	-675,55	-311,84	-13,49
Σύνολο κερδών / ζημιών καταχ/νων στα ίδια κεφάλαια	-13.574,77	-232,27	-13.600,25	-62,08
Διαφορά από μη ενοποίηση ή λόγω συγχώνευσης θυγατρικών εταιριών		-16.460,45	24.041,39	
Σύνολο Καθαρής Θέσης λήξης περιόδου (30/09/2006 και 30/09/2005 αντίστοιχα)	64.606,39	109.858,74	71.578,04	78.014,58

Πηγή: όμιλος ΑΕΓΕΚ

4.3.4. Κατάσταση ταμειακών ροών (ετήσια ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (έμμεση μέθοδος)				
	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1- 31/12/06	1/1- 31/12/05	1/1- 31/12/06	1/1- 31/12/05
Λειτουργικές Δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	-38.128,54	1.063,94	-24.433,50	-11.376,78
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	9.728,23	12.789,94	7.350,89	6.110,28
Προβλέψεις	-1.894,52	-1.111,54	-2.177,91	-1.024,55
Συναλλαγματικές διαφορές	-54 5,78	371,97	-311,84	-13,85
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	2.736,18	-4.651,07	2.751,00	-1.083,16
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	27.033,84	18.708,77	23.638,30	9.601,11
Πλέον / μείον προσαρμογές για μεταβολές λογ/σμών κεφαλαίου κίνησης κλπ λειτουργ. δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	-1.592,17	-613,97	743,91	2.797,88
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	36.957,70	-149.500,77	-43.144,23	-18.086,96
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	-77.632,15	178.029,17	-18.285,08	936,70
Μείον: Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα καταβλημένα	25.903,70	18.961,59	23.638,30	9.601,11
Πληρωμές φόρων (καταβληθέντοι φόροι)	4.539,12	4.741,24	4.106,96	120,48
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	-73.780,03	31.383,61	-81.613,72	-21.860,92
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοιν/ξίων & λοιπών επενδύσεων	32.425,29	7.805,52	32.498,56	12.449,87
Αγορά ενσώματων & άυλων παγίων στοιχείων	-1.426,89	-75.641,88	-3.943,47	-2.105,98
Εισπράξεις (πληρωμές) από πωλήσεις (αγορές) ενσώματων & άυλων παγίων στοιχείων	30.777,79	7.697,59	29.055,76	432,17
Τόκοι εισπραχθέντες	197,22	8.248,05	64,42	0,95
Μερίσματα εισπραχθέντα	300,56		300,56	
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	62.273,97	-51.890,72	57.975,83	10.777,01
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	59.369,48	24.882,13	52.854,61	5.880,98
Εξοφλήσεις δανείων	-38.001,28	-14.434,22	-28.369,92	-574,13
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	-1.198,36	-4.962,91	-1.171,13	-4.397,01
Μερίσματα πληρωθέντα				
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	20.169,84	5.485,00	23.313,56	909,84
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	8.663,78	-15.022,11	-324,33	-10.174,07
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	16.152,83	25.571,84	15.011,13	12.594,35
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	24.816,61	10.549,73	14.686,80	2.420,28

4.3.5. Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων.

Οι ενοποιημένες και μη ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΑΕΓΕΚ (εταιρία), της χρήσης του 2006, που καλύπτουν την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2006, έχουν συνταχθεί με βάση:

- Την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε τρέχουσες αξίες,
- την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας,
- την αρχή αυτοτέλειας των χρήσεων,
- την ομοιομορφία παρουσίασης,
- τη σημαντικότητα των στοιχείων,
- τη σύνεση- συντηρητισμό στη διαχείριση αβέβαιων θεμάτων ή συναλλαγών,

και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) τα οποία έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.E.R.I.C.) της IASB και τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του ομίλου για την χρήση του 2006 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ.

4.4. Ενοποίηση

Θυγατρικές:

Η ΑΕΓΕΚ ενοποιεί πλήρως τις θυγατρικές (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύει να τις ενοποιεί από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται. Η εξαγορά θυγατρικής από τον όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Ειδικά για τις επιχειρηματικές συνενώσεις που είχαν πραγματοποιηθεί πριν την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΠ(1^η Ιανουαρίου 2004) χρησιμοποιήθηκε η εξαίρεση του ΔΠΧΠ 1 και δεν εφαρμόστηκε αναδρομικά η μέθοδος της εξαγοράς. Στα πλαίσια της παραπάνω εξαίρεσης η Εταιρία δεν επαναυπολόγισε το κόστος κτήσης των θυγατρικών που είχαν αποκτηθεί πριν από την ημερομηνία μετάβασης, ούτε την εύλογη αξία των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Κατά συνέπεια η υπεραξία που αναγνωρίστηκε κατά την ημερομηνία, στηρίχθηκε στην εξαίρεση του ΔΠΧΠ 1, υπολογίστηκε με βάση τις προηγούμενες λογιστικές αρχές και απεικονίστηκε με τον ίδιο τρόπο που απεικονιζόταν σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις του ομίλου πριν την μετάβαση στα ΔΠΧΠ.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από

συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του ομίλου απαλείφονται.

Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον όμιλο.

Συγγενείς:

Είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες η εταιρία μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστούν θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από την ΑΕΓΕΚ συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μίας εταιρίας υποδηλώνει σημαντική επιρροή πάνω στην εταιρία αυτή. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και κατόπιν θεωρούνται ότι χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Το μερίδιο του ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή του ομίλου στις ζημιές σε μια συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που

προκύπτουν από την μετοχική ιδιότητα.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος στοιχείου του ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον όμιλο. Τα ενδοεταιρικά υπόλοιπα και οι ενδοεταιρικές συναλλαγές καθώς και τα κέρδη του ομίλου που προκύπτουν από αυτές και δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη, απαλείφονται κατά την σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4.5. Δομή του Ομίλου

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι εταιρίες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις χρήσης του 2006 της Εταιρίας με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης:

Πίνακας 5.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ/ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ	ΕΔΡΑ	ΑΜΕΣΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΕΜΕΣΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡ. ΧΡΗΣΕΙΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΕΓΕΚ	ΜΑΡΟΥΣΙ			2002-2006	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΑΣΤΑΚΟΣ ΤΕΡΜΙΝΑΛ Α.Ε.	ΜΑΡΟΥΣΙ	90%		2003-2006	
ΕΔΑΦΟΣΤΑΤΙΚΗ Α.Ε.	ΜΑΡΟΥΣΙ	43%		2006	
ΔΙΡΚΗ Α.Ε.	ΜΑΡΟΥΣΙ	100%		2003-2006	
ΑΕΓΕΚ ROM	ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ, ΡΟΥΜΑΝΙΑ	100%		2004-2006	
ΑΚΑΡΠΟΡΤ Α.Ε.	ΜΑΡΟΥΣΙ	50%		2005-2006	
ΑΕΓΕΦ GROUP SRL	ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ, ΡΟΥΜΑΝΙΑ	100%		2002-2006	
ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΣ Α.Ε.	ΜΑΡΟΥΣΙ	100%		1999-2006	
ΝΑΒΙΠΕ	ΜΑΡΟΥΣΙ	0%	90%	2004-2006	
ΕΔΑΦΟΣ ROM	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	0%	43%	-	

Πηγή: όμιλος ΑΕΓΕΚ

- Η εταιρία Ε.Τ.Π. ΔΙΑΧ.ΕΓΚΑΤ.ΚΑΥΣΙΜΩΝ Α.Ε. με έδρα το Μαρούσι και με άμεσο ποσοστό συμμετοχής 40% περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις χρήσης του 2006 της εταιρίας με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

5° ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η παρούσα εργασία δεν αποτελεί αντικείμενο έρευνας κάποιων συγκεκριμένων πραγμάτων γι αυτό και δεν μπορούν να αποδοθούν εύκολα συμπεράσματα. Παρ' όλα αυτά μπορώ να παραθέσω τα συμπεράσματά μου για τους λόγους τους οποίους ενοποιούνται οι επιχειρήσεις αλλά και την λειτουργία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να μην είναι δυνατόν να προσδιοριστεί η αγοράστρια επιχείρηση. Αντί να αναδεικνύεται ένα δεσπόζον μέρος, οι μέτοχοι ή εταίροι των προς ενοποίηση επιχειρήσεων συμπράττουν σε μια ουσιαστικά ισότιμη συμφωνία να κατανεύουν τον έλεγχο πάνω στο σύνολο ή σχεδόν στο σύνολο, της καθαρής περιουσίας τους και των εργασιών των επιχειρήσεων αυτών. Επιπρόσθετα, οι διοικήσεις των ενοποιούμενων επιχειρήσεων συμμετέχουν στη διοίκηση του ενοποιούμενου συγκροτήματος. Ως αποτέλεσμα, οι μέτοχοι ή εταίροι των ενοποιούμενων επιχειρήσεων κατανέμουν αμοιβαία τους κινδύνους και τα οφέλη της ενοποιούμενης επιχείρησης. Αυτή η ενοποίηση αντιμετωπίζεται λογιστικά ως συνένωση συμφερόντων.

Μία αμοιβαία κατανομή των κινδύνων και οφελών συνήθως δεν είναι δυνατή χωρίς μια ουσιαστικά ισοδύναμη ανταλλαγή κοινών μετοχών μετά ψήφου, μεταξύ των ενοποιούμενων επιχειρήσεων. Μια τέτοια ανταλλαγή εξασφαλίζει ότι διατηρούνται τα σχετικά ιδιοκτησιακά δικαιώματα επί των ενοποιούμενων επιχειρήσεων, και συνεπώς, οι σχετικοί κίνδυνοι και τα οφέλη τους στην ενοποιούμενη επιχείρηση, καθώς και οι αρμοδιότητες λήψης αποφάσεων των μερών.

Ωστόσο, για να είναι πραγματική επί του προκειμένου μία ουσιαστικά ισότιμη ανταλλαγή των μετοχών, δεν μπορεί να υπάρχει σημαντική μείωση στα δικαιώματα που ενσωματώνουν οι μετοχές της μιας από τις ενοποιούμενες επιχειρήσεις, αφού διαφορετικά εξασθενεί η επιρροή του μέρους αυτού.

Για να επιτευχθεί μια αμοιβαία κατανομή των κινδύνων και ωφελειών επί του ενοποιημένου συγκροτήματος πρέπει:

(α) η ουσιαστική πλειονότητα, αν όχι το σύνολο, των κοινών μετοχών μετά ψήφου των ενοποιούμενων επιχειρήσεων, να ανταλλαγεί ή συνενωθεί.

(β) η εύλογη αξία της μιας επιχείρησης να μην είναι σημαντικά διαφορετική από αυτή της άλλης επιχείρησης, και

(γ) ύστερα από την ενοποίηση, οι μέτοχοι της κάθε επιχείρησης να διατηρούν ουσιαστικά τα ίδια μεταξύ τους δικαιώματα ψήφου και κεφαλαίου στο ενοποιημένο συγκρότημα, όπως πριν από την ενοποίηση.

. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ενοποιημένο ισολογισμό, τα ενοποιημένα αποτελέσματα χρήσης, καθώς και το προσάρτημα. Τα έγγραφα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις πρέπει να καταρτίζονται με σαφήνεια και να ανταποκρίνονται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Πρέπει να εμφανίζουν την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της χρηματοοικονομικής θέσης, καθώς και των αποτελεσμάτων χρήσης του συνόλου των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

Σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν η ενοποίηση των επιχειρήσεων έχει ως αποτέλεσμα την ανταγωνιστικότητα μεταξύ των επιχειρήσεων, εάν η ενοποιημένη

επιχείρηση ανήκει σε νέο κλάδο η τομέα παραγωγής και μειώνει την ανταγωνιστικότητα αν η ενοποιημένη επιχείρηση ανήκει στον ίδιο τομέα και ειδικότερα εάν έχει γίνει εξαγορά της ενοποιημένης επιχείρησης. Με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις επιτυγχάνεται η σφαιρική εικόνα στο τι ακριβώς συμβαίνει στο σύνολο των ενοποιημένων επιχειρήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Άρθρον 42γ

Δομή του ισολογισμού

Ο ισολογισμός καταρτίζεται σε δύο παράπλευρα σκέλη, στο πρώτο από τα οποία περιλαμβάνεται το ενεργητικό και στο δεύτερο το παθητικό, σύμφωνα με το υπόδειγμα της παρ. 4.1.103 του άρθρου 1 του ΠΔ 1123/1980 «περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της προαιρετικής εφαρμογής του γενικού λογιστικού σχεδίου» (ΦΕΚ Α' 75/1980), σε συνδυασμό με όσα ορίζονται στις παραγράφους 4.1.101 και 4.1.102 του άρθρου 1 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, αναφορικά με το περιεχόμενο κάθε κατηγορίας και κάθε λογαριασμού του ισολογισμού αυτού. (Όπως το άρθρο 42γ αντικαταστάθηκε με το άρθρο 31 του ΠΔ 409/1986 (προσαρμογή στο άρθρα 8 και 9 της Τέταρτης Οδηγίας ΕΟΚ).

Άρθρον 42δ

Δομή του λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσεως»

και του «πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων»

1. Ο λογαριασμός «αποτελέσματα χρήσεως» καταρτίζεται σε κάθετη διάταξη, σύμφωνα με το υπόδειγμα της παρ. 4.1.202 του άρθρου 1 του ΠΔ 1123/1980, σε συνδυασμό με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4.1.201 του άρθρου 1 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, αναφορικά με το περιεχόμενο κάθε επιμέρους κατηγορίας του λογαριασμού αυτού.
2. Ο «πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων» καταρτίζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα της παρ. 4.1.302 του άρθρου 1 του ΠΔ 1123/1980, σε συνδυασμό με όσα ορίζονται

στη παρ. 4.1.301 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, αναφορικά με το περιεχόμενο κάθε επιμέρους κατηγορίας του πίνακα αυτού. (Όπως το άρθρο 42δ αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 του ΠΔ 409/1986 (προσαρμογή στα άρθρα 22 και 25 της Τέταρτης Οδηγίας ΕΟΚ).

Άρθρον 42ε

Ειδικές διατάξεις για ορισμένα στοιχεία του ισολογισμού και του λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσεως»

1. Έξοδα εγκατάστασης (πολυετούς απόσβεσης) είναι οι υποκείμενες σε τμηματική απόσβεση δαπάνες, οι οποίες πραγματοποιούνται για την ίδρυση και οργάνωση της εταιρείας, την απόκτηση των διαρκών μέσων εκμετάλλευσης και την επέκταση ή την αναδιοργάνωση της.

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ:

E.C.U. : European Currency Unit (Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα)

F.I.F.O : First In First Out (πρώτη εισαγωγή πρώτη εξαγωγή)

L.I.F.O. : Last In First Out (τελευταία εισαγωγή πρώτη εξαγωγή)

A.E. : Ανώνυμη Εταιρία

A.E.Γ.Ε.Κ. : Ανώνυμη Εταιρία Γενικών Κατασκευών

Αρθ. : Άρθρο

Γ.Λ.Σ. : Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

Δ.Ε.Η. : Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού

Δ.Λ.Π. : Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Δ.Ο.Υ. : Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία

Δ.Π.Χ.Π. : Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

Ε.Γ.Λ.Σ. : Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

Ε.Ε. : Ετερόρρυθμη Εταιρία

Ε.Κ.Τ.Ε. : Ελληνική Κατασκευαστική Τεχνική Εταιρία

Ε.Ο.Κ. : Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα

Ε.Π.Ε. : Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης

Ε.Τ.Β.Α. : Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης

Ε.Τ.Ε.Β.Α. : Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Ανάπτυξης

Κ.Β.Σ. : Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων

Κ.λ.π. : Και Λοιπά

Ν. : Νόμος

Ο.Ε. : Ομόρρυθμη Εταιρία

Π.Δ. : Προεδρικό Διάταγμα

Παρ. : Παράγραφος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αληφαντής Γεώργιος (2004) *Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις* Τότσης-Πάνισος.
- Γκινόγλου Δημήτριος (2004) *Λογιστική Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων* Rosili
- Δ. Καραγιάννης Ι. Καραγιάννης Α. Καραγιάννη (2006) *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα* Καραγιάννη
- Εγχειρίδιο ετήσιου απολογισμού χρήσεως 2006 (2006) ΑΕΓΕΚ
- International Accounting Standards Board : International Financial Reporting Standards (2006).
- www.taxheaven.gr
- www.aegek.gr

Ευχαριστώ τον όμιλο επιχειρήσεων ΑΕΓΕΚ και ιδιαίτερα τον κ.κ. Σκαρμούτσο Παντελή οικονομικό διευθυντή του ομίλου όπου με την συμβολή τους και τις γνώσεις τους με βοήθησαν στην συγγραφή του τέταρτου κεφαλαίου αυτού του επιστημονικού δοκιμίου.